

Liv Marton

M_y **E**nglish

Inter**ME**diate

Tanári segédanyag

BEVEZETÉS

A **My English InterMEdiate** friss szemléletű, kommunikatív angol nyelvkönyv az alapfokú nyelvtudástól (A2/B1-es szint) a középfokúig (B2-es szint), kifejezetten magyarok számára. Szerves folytatása a **My English EleMEntary** című, jól bevált tankönyvnek, amely a kezdő/újrakezdő nyelvtanulókat juttatja el az alapfokú nyelvtudásig.

A nyelvkönyv a középiskolák 11.-es és 12.-es évfolyamai tanulóinak, valamint nyelviskolai oktatásra készült. Célja, hogy eljuttassa a tanulókat az európai referenciakeretben meghatározott B2-es szintnek megfelelő, használható nyelvtudás megszerzéséhez, képessé tegye őket az angol, mint élő idegen nyelv megfelelő használatára adott szituációkban a hétköznapi élet különböző területein (személyes kapcsolatok, közélet, utazás, a munka világa, ünnepek stb.). A feldolgozott témakörök és a szókincs megfelelnek az ajánlott kerettantervekben foglaltaknak, valamint tartalmi és fejlesztési követelménybeli előírásainak. Így az angol nyelvet heti 3 (évi 111) órában tanuló diákoknak 2 tanév alatt kényelmesen elvégezhető. Heti 5 órában – gyorsabb tempóban – egy tanév alatt végezhető el.

A **My English InterMEdiate** nyelvkönyv nyelviskolákban, intenzív nyelvtanfolyamokon való használatra is alkalmas, mely esetben a feldolgozásra javasolt óraszám 120 óra.

Fontos tudnivaló, hogy az utolsó fejezet célzatosan az érettségire és a Magyarországon lehető legnépszerűbb nyelvvizsgák (pl. Origo, TELC, Euro, Pannon, BME, City & Guilds stb.) szóbeli részére készít fel. A munkafüzet kapcsolódó fejezetében az írásbeli feladatokra való hatékony felkészülést segítő 10 komplett teszt található.

A tankönyv a négy nyelvi alapkészség (olvasás, hallott szöveg értése, beszéd, írás) közül a szövegértésre (elsősorban a hallás utáni, másodsorban pedig az olvasott szövegértésre) és a beszédfejlesztésre helyezi a hangsúlyt, ami igazodik a tanulói célcsoport számára megfogalmazott kerettantervi elvárásokhoz, az iskolai nyelvtanulásra szánt időkeret leghatékonyabb kihasználásához, végül, de nem utolsósorban a tanulók idegen nyelvi kommunikációval kapcsolatos elvárható igényeihez.

A könyv egyik erénye az a törekvés, hogy az idegen nyelv elsajátíttatása mellett bevezesse a tanulókat a célnyelvi ország kultúrájába, szokásaiba is. A leckék címében szereplő dalok, a tipikus angol viccek, a híres emberekről és látnivalókról szóló háttér-információk a tanulók érdeklődésének felkeltését és fenntartását szolgálják, ezzel elősegítve a nyelvtanuláshoz szükséges belső tanulói motiváció kialakulását.

A könyv feladatai a tanulói tevékenység előtérbe állítását célozzák. A tanóra különböző szervezeti formái, a pár-és csoportmunkák az együttműködés, a közös problémamegoldás és döntéshozatal, a kezdeményező-készség fejlesztésének hatékony formái a nyelvórán.

A logikus, világos felépítésű könyv – egy fő témán belül feldolgozandó résztémák, ismétlődő feladatok, összefoglalás – könnyen használható mind a tanuló, mind a nyelvtanár számára. Sikeresen egyesíti a külföldi kiadású nyelvkönyvek erényeit, de kifejezetten a magyar diákok igényeit tartja szem előtt. Ezért – a munkafüzetben – rendszeresen szerepelnek olyan gyakorlatok, mint például a fordítás angolról magyar, illetve magyarról angol nyelvre, valamint a szövegértést fejlesztő, magyar kérdésekre magyarul megfogalmazott válaszokat váró feladatok. A *kétnyelvű közvetítő készségek* fejlesztése mellett fontos célkitűzése, hogy képessé tegye a tanulókat arra, hogy saját életükről, tipikus élethelyzeteikről tudjanak angolul kommunikálni (amelyhez a külföldi kiadású nyelvkönyveknél több segítséget ad). Továbbá felhívja a figyelmet és több gyakorlási időt szentel a magyarok számára problémás nyelvtani jelenségekre.

A szerző korábbi tankönyveihez hasonlóan itt is megtaláljuk a humor számos formáját. A vicc ezúttal is, mint autentikus rövid szöveg, olvasott és hallott szövegértési feladatként szolgálja a nyelvtanítást. A nyelvkönyv további erőssége a képi információk sokasága és változatossága. Térképek, étlapok, tájképek, fotók és rajzok színesítik a tananyagot, megfelelő és érdekes alapot szolgáltatva a képleírásokhoz és a képekhez tartozó egyéb feladatokhoz.

A nyelvkönyvcsomag részei

- Tankönyv
- Munkafüzet
- Hanganyag
- Tanári segédanyag
- Kiegészítő gyakorló feladatok

letölthető: www.myenglish.hu

Szerkezeti felépítése

A **My English InterMEDiate** nyelvkönyv szerkezeti felépítése jól áttekinthető, állandó elemei könnyen követhetővé, kiszámíthatóvá teszik. Minden nagyobb egység (*Parts*) 10+1 leckéből (*Units*) áll, a unitok általában két elkülönülő részre oszthatók. Az első részben az előzőleg tanultak átismétlése után (*Do you remember?*) kezdődik az új szókincs bevezetése (*Vocabulary*) és az új nyelvtani elemek bemutatása dialógusokban, vagyis kontextusba helyezve. Az első rész fő tevékenységek közé tartozik a hallás utáni szövegértés, a párbeszéd páros-, illetve csoportmunkában történő feldolgozása, szóbeli gyakorlatok. A második rész anyaga az első órá(ko)n megszerzett ismeretek elmélyítése, illetve azok továbbfejlesztése következik szókincsbővítésen, olvasott szövegek feldolgozásán keresztül.

Az egyes unitokban szereplő autentikus szövegekről általában elmondható, hogy tartalmuk és megszóvegezésük nehezebb a tanulók elvárható nyelvi szintjénél, ami eleinte okozhat némi nehézséget, a cél azonban az, hogy a tanulók megértsék és elsajátítsák a lényeg kiemelésének képességét. A szövegértést ellenőrző feladatok ezért a szintnek megfelelően jóval egyszerűbbek, így támogató tanári segítség mellett sikerrel elvégezhetők ezek a feladatok is.

A tíz unit (kivéve a 4. fejezet, ami csak 4 leckéből áll) után következő összefoglaló lecke (*Recap activities*), változatos, helyenként játékos formában eleveníti fel a fejezetben tanultakat. Az önellenőrzést segíti a munkafüzetben található *Test Yourself* feladatsor. Az egyes unitokhoz tartozó fogalmazási feladatokat is a munkafüzetben készíthetik el a tanulók a megadott irányító szempontok alapján.

Az 5. fejezet – mint már említettem – célzottan a nyelvvizsgákon általános témaköröket dolgozza fel 10 leckében.

A *Grammar Checkpoints* c. részben találjuk a tananyaghoz kapcsolódó nyelvtani táblázatokat példamondatokkal. Ezt követi a leckék címéül szolgáló dalok listája előadóikkal és internetes elérhetőségükkel. A kötet legvégén található a *Map of the Book*, azaz a kötet áttekintő táblázata:

A TANKÖNYV FELÉPÍTÉSE – ÁTTEKINTŐ TÁBLÁZAT (MAP OF THE BOOK)

PART 1 – UNITS 1-10

STRUCTURES	FUNCTIONS	VOCABULARY	WRITING
<ul style="list-style-type: none">• he verb 'be' (present)• possessive adjectives• have got/has got• Present Simple• countable and uncountable nouns• there is/there are• Present Continuous• can and can't	<ul style="list-style-type: none">• greeting and introduction• asking and giving personal information• asking for things• listening for identifying objects• explaining words• ordering meals• describing people	<ul style="list-style-type: none">• greetings• objects• food and drink• star signs• adjectives• pieces of clothing• biography verbs• types of houses• rooms	<ul style="list-style-type: none">• My best friend• Autobiography• A comment on city vs country life• The place where I live• My house/flat• My bedroom• An accident

<ul style="list-style-type: none"> • adjectives • adverbs • objective pronouns • too and either • the verb 'be' (past) • there was/were • Past Simple • could and couldn't • will and shall • should and shouldn't • would and wouldn't • used to • must and needn't • may and might • prepositions of place and time • Past Continuous • reflexive pronouns • relative clauses • to be going to • want/would like to do sg • tell sy to do sg • Present Perfect 	<ul style="list-style-type: none"> • listening to descriptions • talking about characteristics • reading about Liszt Ferenc • listening to a fortune-teller • telling a story • listening and talking about places • reading a topic and comments • describing rooms • reading jokes • reading about a paralysed cyclist • making an interview • talking and listening about first aid • expressing opinions • arguing • giving reasons for and against an idea • making an appointment • reading two emails • talking about experiences • talking about disasters • listening to a radio interview • reading about the red sludge disaster • talking about favourite things 	<ul style="list-style-type: none"> • pieces of furniture • housework • parts of the body • first aid • treatments • symptoms • Facebook • common verbs • disasters 	<ul style="list-style-type: none"> • Pros and cons of using Facebook • A disaster
--	--	---	---

PART 2 – UNITS 11-20

STRUCTURES	FUNCTIONS	VOCABULARY	WRITING
<ul style="list-style-type: none"> • Reported speech • Must – certainty; May/might – possibility • Conditional I • Conditional II • Conditional III • Passive • Causation • Both, neither, all, none 	<ul style="list-style-type: none"> • expressing surprise • listening to a recipe • talking about crime reading newspaper articles • making deductions • making assumptions • making agreements • listening and reading about public transport • route planning • talking about buying a car • solving problems • reading about the Hungarian Holy Crown • talking about future plans • describing objects • talking about having things done • reading about consumer rights • complaining about an item • discussion about tattoos • reading the story of King Arthur 	<ul style="list-style-type: none"> • cooking: ingredients and verbs • crime • public transport: nouns and verbs • parts of a car • jobs and professions • plots of land • damages • history • adjectives describing objects • shopping • objects 	<ul style="list-style-type: none"> • A simple recipe • A short crime story • How I get to the school. • A complaint about an item I bought. • My opinion about having a tattoo done.

	<ul style="list-style-type: none"> • describing a painting • reading about Attila, the Hun 		
--	--	--	--

PART 3 – UNITS 21-30

STRUCTURES	FUNCTIONS	VOCABULARY	WRITING
<ul style="list-style-type: none"> • question tags • would rather • had better • must/may/might be ...ing • may/might/can't/couldn't have + III. • should have + III. • must have + III. • needn't have + III. • neither ... nor • either .. or 	<ul style="list-style-type: none"> • applying for a summer job • having an interview • completing a form • reading job adverbs • travelling by air • echoing • talking about different types of travel • at the immigration desk • listening about a language school • travelling by train • speculation • reading about the TGV • listening and reading about Stonehenge • travelling by coach • speaking about host families • talking about life in Britain • the English language • talking about national stereotypes • listening about the facts of Great Britain • talking about sea life • speculation about famous people • reading about Captain Cook, Admiral Nelson and Sir Francis Drake • reading an extract from Robinson Crusoe • talking about cars and driving • listening about parking meters • reading about cash machines 	<ul style="list-style-type: none"> • jobs and professions • travelling by air • language learning • travelling by train • travelling by coach • typical things in Britain • the English language • sea life • navigation • parts of a car • the sights of a city 	<ul style="list-style-type: none"> • A motivation letter applying for a job • A for-and-against essay: 'English is the only foreign language worth learning.' • My (imaginary) journey to Vienna and Paris • A diary: 'My three days on a desert island' • My car (or My favourite car).

PART 4 – UNITS 31-35

STRUCTURES	FUNCTIONS	VOCABULARY	WRITING
<ul style="list-style-type: none"> • purpose 1 (so as to/in order to) • purpose 2 (so that/in order that) • if it weren't/hadn't been for... • I wish 	<ul style="list-style-type: none"> • reading and talking about the Eden Project • talking about global and local environmental problems • listening about actions in Hungary • reading about Goa • listening to a song • comparing translations • talking about music • discussion about cycling • reading about London Cycle Hiring System • reading and talking about addictions • reading an extract from "Tess of the D'Urbervilles" • speculating about people 	<ul style="list-style-type: none"> • environment protection • animals and plants • environmental problems • music • parts of a bicycle • drugs, alcohol, smoking • the language of the Internet • computer language 	<ul style="list-style-type: none"> • A problem that affects our area • A love letter

PART 5 – EXAM TOPICS 1-10

EXAM TOPICS
<ul style="list-style-type: none"> • Tips for the preparation • Me and my family (describing people, family occasions, celebrations) • Daily routine (housework) • Housing (my city/town/village, my house/flat) • Education and jobs (money matters) • Shopping and services (shops, fashion, post office, telephones, hairstyle) • Eating, health, illnesses (cooking, foods, at the doctor's, at the dentist, hospital) • Weather and clothing (seasons, holidays) • Traffic and travelling (vehicles, public transport, accidents, hotels) • Entertainment (books, films, TV, music, hobbies, sports) • Hungary (location, regions, tourist attractions, politics, economy, educational system, language learning)

A LECKÉK FELÉPÍTÉSE – JAVASOLT MÓDSZEREK ÉS TECHNIKÁK

Do you remember?

Ezek a tevékenységek a leckék elején találhatóak, s mindig az előző óra anyagával kapcsolatos rövid visszacsatolást tartalmaznak, amelyek a tanulót a már elsajátított – a továbbhaladáshoz szükséges – ismeretek és képességek szinten tartására és fejlesztésére ösztönzik, lehetőséget adva a folyamatos ismétlésre és esetleges felzárkóztatásra; így főként bemelegítésnek (*warming up*) szolgálnak. Ez lehet valamilyen játék, verseny, pármunka, csoportmunka vagy **chain drill**. A *chain drill* a következőképpen történik: A feltesz egy kérdést, B válaszol rá, és kérdezi C-t. C válaszol, aztán kérdezi D-t és így tovább. Mielőtt elindítjuk a láncot, mindig mutassuk be az egész csoport előtt a feladatot. Lehetőleg csukott könyvvel végezzük. Fontos, hogy a tanulók egymás felé fordulva, egymással beszéljenek, ne a tanárral!

Ebben a részben több szógyűjtő (*word brainstorm*) vagy mondatgyűjtő tevékenység is található. Ezt végeztethetjük egyénileg vagy csoportosan. A csoportos gyűjtésnél fontos, hogy mindenki egyformán részt vegyen a csoportból, ezért alkalmazzuk az ún. szóforgó technikát:

- Szóban: a négyfős csoportok tagjai egymás után mondják a szavakat, mondatokat vagy szólnak hozzá a témához. A téma forgása időhöz kötött.
- Írásban (*kerekasztal*): a feladat elvégzése ugyanúgy felváltva történik. Pl. a témához kapcsolódóan a csoport egyik tagja felír egy szót. Majd a lapot továbbadja a mellette ülő csoporttársának. Majd továbbvándorol a 3.-hoz, ahonnan a 4.-hez. Addig forog a lap körben, amíg tart az adott az idő.

A szógyűjtő játék végén értékelhetjük csak a mennyiséget, de talán izgalmasabb az, amikor a tanulók vagy a csoportok kihúzzák listájukról az azonos szavakat (mint az Ország – város játéknál), és a végén csak azok számítanak, amelyek senki másnál nem szerepelnek. Tanítsuk meg vagy elevenítsük föl a *We've got it* és a *Strike/Cross it out* kifejezéseket!

Az egyes leckék második oldala is egy *Do you remember?* tevékenységgel kezdődik, de ezt kezeljük szabadon: ha épp egy óra közepére esne, nyugodtan halasszuk el a következő óra elejére.

Word brainstorm

Végeztethetjük egyénileg, de inkább csoportosan. A csoportos gyűjtésnél fontos, hogy mindenki egyformán részt vegyen a csoportból, ezért alkalmazzuk az ún. szóforgó technikát (*word-around*):

- Szóban: a négy fős csoportok tagjai egymás után mondják a szavakat, mondatokat vagy szólnak hozzá a témához. A téma forgása időhöz kötött.
- Írásban (*kerekasztal – round table*): a feladat elvégzése ugyanúgy felváltva történik. Pl. a témához kapcsolódóan a csoport egyik tagja felír egy szót. Majd a lapot továbbadja a mellette ülő csoporttársának. Majd továbbvándorol a 3.-hoz, ahonnan a 4.-hez. Addig forog a lap körben, amíg tart az adott az idő.

A szógyűjtő játék végén értékelhetjük csak a mennyiséget, de talán izgalmasabb az, amikor a tanulók vagy a csoportok kihúzzák listájukról az azonos szavakat (mint az ország-város játéknál), és a végén csak azok számítanak, amelyek senki másnál nem szerepelnek.

Ugyanennek a játéknak a másik változata – amit talán még az előzőeknél is jobban élveznek a diákok – a „szavak versenye”. A tanulók először – egyénileg – a füzetükbe gyűjtsek a szavakat. Ha megvan, a következő tevékenységgel folytathatjuk:

- Két tanuló – egy pár – hasonlítsa össze a szavait: *What words have you got?* A közös szavakat húzzák alá.
- Majd két pár végezze ugyanezt, ezúttal bekarikázva a közös szavakat.
- Minden csoport mondja be a közös szavakat, s ezeket írjuk fel a táblára – ezek lesznek „a győztes” szavak!

Vocabulary

A könyv elég bőséges szókincset tartalmaz. Ez azon a módszertani elgondoláson alapul, hogy a tanulóknak elsősorban szavakra van szükségük ahhoz, hogy kommunikálni tudjanak: a szavak ismerete – természetesen elfogadható kiejtéssel! – fontosabb bármi másnál. Minél több szóval találkozhatnak, annál többet tanulnak meg, de természetesen nem fogják a könyvben előforduló összes szót megjegyezni. Amúgy a szavak nagy része ismerős lesz: kb. a harmadával találkozhattak már előző tanulmányaik során.

Ez a rész a tanulóknak és a nyelvtanárnak is segítséget jelenthet. Egyrészt a tanulók a könyvbe is beírhatják a szavak jelentését, amit majd otthon másolhatnak be a szótárfüzetükbe. Ezzel

két legyet is üthetünk egy csapásra, hiszen ha otthon elő kell venniük és ki kell szótárazniuk a szavakat, azzal már tanulnak is. Másrészt a kollégáknak sem kell időt szánniuk az új szavak kigyűjtésére, táblára írására vagy kivetítésére.

A szókincs tanításához bizonyára minden kollégának megvannak a maga saját jól bevált módszerei, ezért itt csak annyit jegyeznék meg, hogy ha már tisztáztuk a jelentést – a kifejezés magyar megfelelőjére jobb, ha a tanulók jönnek rá és mondják ki először –, gyakoroljuk a kiejtést ismételtetéssel (esetleg jelölhetjük a hangsúlyos szótagot). Ehhez segítségünkre szolgál a hanganyag, hiszen tartalmazza a *Vocabulary* szavait is.

Dialogue

Az új szavak tisztázása után kerülhet sor a párbeszédre. Javaslom, hogy a tanulók először takarják le a szöveget, és figyelmüket irányítsuk a kép(ek)re, párban vagy csoportban beszéljenek a képről (*picture describing*), majd egy-két párost vagy csoportot hallgassunk meg. Feltehetünk fel néhány egyszerű kérdést is (*What can you see in the picture? Who are the characters? Where are they? stb.*).

Ezután hallgassuk meg a párbeszédet legalább kétszer, még mindig letakarva. A tanulók foglalják össze – eleinte magyarul, később inkább angolul – néhány mondatban, hogy mi volt a szituáció lényege (de ha úgy látjuk, hogy mindenki nagyjából megértette, akkor ezt megtehetjük az ismétlés után is). Majd következhet az ismétlés: először mindenki kórusban ismétli mondatonként vagy rövidebb részenként a párbeszédet, másodsor egy-egy tanuló egyedül (nagyobb létszámú osztályban csoport). Csak ezután kerüljön sor a párbeszéd megtekintésére! Játsszuk le tehát újra a párbeszédet, a tanulók magukban olvassák, és ha valamit nem értenek, most megkérdézhetik. Ezután újra ismétlés következik, de most már hangosan olvassák a szöveget a hanganyag után.

Én szívesen alkalmazom az ún. *shadow-readinget*, melynek a lényege az, hogy a tanulók a szereplőkkel együtt, egyidejűleg próbálják olvasni a szöveget, természetesen az osztály/csoport fele az egyik szereplővel, a másik a másikkal, utána cserélnek. Ez használ a kiejtésnek és az olvasás tempójának, valamint mindenkit egyszerre olvastathatunk.

Ha mindezt végigcsináltuk, valószínűleg nem lesz gond az egyéni olvasással, az ügyesebbek szinte kívülről tudják a szöveget. Mégis jobb, ha nem csak néhány tanulót olvastatunk az osztály előtt, hanem egyszerre olvasnak a párok, ki-ki a maga tempójában, s csak ezután kérünk meg egy párost, hogy olvassák fel hangosan a párbeszédet. (Ez akár el is maradhat, hanem később a variációkat olvashatják fel.)

Majdnem minden párbeszéd variálható. Ez azért fontos, mert eleinte nem mindenki képes arra, hogy teljesen önállóan hozzon létre mondatokat, inkább a tanult mintákra támaszkodik. Először közösen helyettesítsük be a szavakat – ezeket vastagabb szedéssel jelöltük –, de meg fogjuk látni, hogy a tanulók hamar megértik ennek a módját, és segítség nélkül alkotnak újabb mondatokat. Ez a technika kiválóan alkalmas a differenciálásra, hiszen a gyengébbek maradhatnak az eredeti párbeszédnél, az ügyesebbek pedig használhatják a megadott variációkat vagy beépíthetik saját ötleteiket. Adjunk pár percet a gyakorlásra, majd hallgassunk meg néhány párost.

A párbeszéd feldolgozásának módja összefoglalva tehát a következő:

1. *Vocabulary*
2. *Picture describing*
3. *Listening (text covered)*
4. *Listening and repeating*
5. *Listening and looking*
6. *Questions (Checking)*
7. *Listening and reading*
8. *Shadow-reading*

9. *Reading in pairs*
10. *Variations*

Act it out

A párbeszédtek többsége eljátszható (nem felmondható!). Ha nincs sok időnk, természetesen feladhatjuk házi feladatnak (vagy szorgalmi házi feladatnak), hogy a tanulók tanulják meg a párbeszédet és gyakorolják az előadását otthon, de ha tehetjük, engedjük ezt az órán: kb. 10 perc elegendő rá. Ebben sokat segíthet az ún. „*Look, look up and speak*” technika, amely hasonló ahhoz, ahogy a színészek próbálják a szerepüket:

1. Nézd a szöveged megfelelő sorát és próbáld megjegyezni! (*Look.*)
2. Nézz fel, és a társaddal nézzetek egymás szemébe! (*Look up.*)
3. Mondd a szövegedet (közben tartsátok a szemkontaktust)! (*Speak.*)

Pairwork

Ha frontális munkát vagy egyéni munkát alkalmazunk a különböző tevékenységek során, az egyrészt unalmas lehet, másrészt nem jut elegendő idő arra, hogy a diákok angolul beszéljenek. Ez nem jelenti azt, hogy sohase használjunk frontális vagy egyéni foglalkoztatást, de amikor csak lehet, engedjük őket együttműködni (akár a munkafüzetben levő feladatoknál). Ez lehetőséget ad arra is, hogy a gyengébbek sikerélményhez jussanak, ezért eltérő képességű tanulókat ültessünk egymás mellé. Időnként változtassunk a párok összetételén!

Néha biztassuk őket arra, hogy ellenőrizzék egymás munkáit. Ez két okból is hasznos: egyrészt megkönnyíti a mi munkánkat, mert a problémák egy részét maguk kiszűrik, másrészt arra neveli őket, hogy magukkal szemben is kritikusak legyenek, és észrevegyék saját hibáikat. Ha az óra elején van egy kis holtidő, alkalmazhatjuk ezt a módszert a házi feladat előzetes ellenőrzésére.

Groupwork

Többféle szempont alapján is kialakíthatjuk a csoportokat; ezt mindig az adott feladat határozza meg. Ezek a szempontok lehetnek például:

- a tanulók képesség szerinti sorrendje
- nemek szerint (csak fiúk, csak lányok, vegyes)
- eltérő etnikum
- szimpátia, antipátia (ne legyenek nagyon szoros kötődések, és egymást ki nem állók sem)
- véletlenszerűen kialakított csoportok

A csoportmunka sokszor még a pármunkánál is érdekesebb és hatékonyabb lehet, de az a gond vele, hogy nehezebb megszervezni és ellenőrizni. Ez a néhány ötlet talán segíthet:

- Először szervezzük meg a csoportokat (ha megszokják, hogy többször kell csoportban dolgozniuk, ez nagyon hamar megy; nem kell padokat, székeket húzogatni, elég, ha egymás felé fordulnak).
- Jelöljük ki minden csoportban a szerepeket. Olyan szerepkártyákat használjunk, amire az adott tanulócsoporthoz szükség van. Ötletek szerepkártyákra:

- Csendfelelős – *Silencer* (Your task is to remind your partners not to be too noisy.)
- Órafigyelő – *Timer* (Your task is to looking at the time.)
- Mérleg – *Balancer* (Your task is to make sure that everyone can tell their opinion)
- Beszerző – *Collector* (Your task is to collect the objects that your group needs)
- Szóvivő – *Speaker* (Your task is to revise and tell about the result of the activity done together)
- Ellenőr – *Inspector* (Your task is to check that everyone speaks English and works according to the rules)

Fontos, hogy mindenkinek legyen szerepe a csoporton belül. Ezek a szerepek egyenrangúak, így nincs szükség arra, hogy csoportvezetőt válasszunk. Arra is törekedjünk, hogy ezeket a szerepeket mindig más töltsse be, így a diákoknak legyen módjuk minden szerepben kipróbálni magukat, és a szerepelvárásoknak megfelelni.

- Magyarozzuk el világosan a feladatot – törekedjünk az angol nyelvi magyarázatra, de ha úgy látjuk, hogy nem értik, segítsünk néhány kifejezés visszakérdezésével, magyarrá fordításával –, és kérjük meg őket, hogy egy ideig maradjanak csendben és gondolják azt végig. Ez a gyengébbeknek is hasznos: van idejük összeszedni a gondolataikat. Nem árt megbizonyosodni arról, hogy valóban megértették-e, mit kell csinálni. Nem elég megkérdezni, hogy *Do you understand?* vagy *OK?*, jobb, ha a tanulókat kérdezzük vissza, vagy megkérünk egy csoportot, hogy mutassa azt be. Segítségünkre lehet a tábla is: rajzolhatunk rá, vagy felírhatjuk a lépéseket stb.
- Határozzuk meg a rendelkezésre álló időt (amely természetesen meghosszabbítható, ha szükségesnek látjuk). Ez arra ösztönzi őket, hogy a feladattal foglalkozzanak, és egyben biztosíték arra, hogy minden csoport egyszerre végez.

Reading

Az „olvasmányok” általában a leckék második felében találhatóak. Nagyon fontos megjegyezni, hogy a diákok számára ezek a szövegek általában nehezebbek, mint amiket nekik kell tudniuk létrehozni, és több új szót tartalmazhatnak, mint a párbeszéd, ráadásul ezek az új szavak nem is mindig szerepelnek a *Vocabulary* részben (de a szövegben igen). Ennek az a célja, hogy tapasztalják meg, hogy az életben is többnyire olyan idegen nyelvű szövegekkel találkozhatnak, amelyeknek nem értik minden szavát. Ez teljesen természetes, és ezért meg kell szokniuk, hogy akkor is próbálják megérteni egy szöveg lényegét, ha abban ismeretlen szavak vannak. Ebben segítenek a képek, a szövegösszefüggés, és persze a háttértudás. Nem véletlen, hogy a szövegek után gyakran olyan kérdések találhatóak, amelyek más tantárgyakkal állnak kapcsolatban, vagy megválaszolásukhoz bizonyos műveltség szükségeltetik.

Olvasásértési feladatok egyébként a munkafüzetekben is találhatóak, egyes leckék közben is, és minden fejezet végén, a *Recap Activities* leckékben.

Information gap

Az ún. „információs szakadék” meglehetősen érdekes és hatékony módja az idegen nyelven való kommunikációnak, hiszen a tanulók „rá vannak kényszerítve” arra, hogy a hiányzó információt a társuktól megszerezzék, és eközben használják a nyelvet. Legáltalánosabban használt formája a pármunka, de ha több olyan párunk van, ahol az egyik tanuló nagyon gyenge, végezhetjük 2 – 2 fővel is. A pár tagjai egymásnak kérdéseket tesznek fel, ill. a kérdésekre válaszolnak, így tudják megoldani a feladatot (amely a munkafüzet két különböző oldalán található).

Ez a tevékenység is igényel némi előkészületet; érdemes az első példán bemutatni (a tanár legyen az A, egy tanuló a B, hogyan kell haladni a feladattal).

Mingling


A diákoknak, sőt a felnőtteknek is sokszor nagyon fárasztó egész délelőtt egy helyben ülni. Ezért, ha tehetjük – ha van elég tér az teremben (én mindig úgy rendezem el a padokat, hogy a terem középső része üres maradjon) –, alkalmazzuk többször ezt a technikát (amely *Find someone who...* néven is ismert) akár némelyik pár- vagy csoportmunka helyett is. A lényeg, hogy a tanulók álljanak fel a helyükről, járkáljanak körbe a teremben, és próbáljanak minél több társuktól minél több információt összegyűjteni, s közben persze válaszolni a többiek kérdéseire. Ezt akár versenyszerűen is csináltathatjuk: a *mingling* akkor ér véget, ha mondjuk az első három diák végzett a feladattal. Ha megszerezték az összes kellő információt, akkor ők a győztesek. De végezhetik időre is: aki az adott idő alatt a legtöbb információt gyűjtötte be, az a győztes.

Grammar

A nyelvtani összefoglaló táblázatok a *Grammar Checkpoints* részbe kerültek. Céljuk, hogy átlátható rendszerbe foglalják a tanult struktúrákat. Ezen a szinten a legtöbb tanulótlól már elvárható, hogy tudatosan alkalmazzák az egyszerűbb nyelvtani szabályokat, de a biztonság kedvéért magyarázzuk el magyarul a nyelvtant, szem előtt tartva, hogy sokuknak még néha a saját anyanyelvükön is gondot okozhatnak az efféle nyelvtani fogalmak, mint alany, állítmány, tárgy, személyes névmás, helyhatározó stb. Összpontosítsunk tehát a mintákra, hiszen ezek alapján elvárható, hogy az egyszerűbb struktúrákat sikerrel alkalmazzák.

A könyvben és a munkafüzetben is több olyan feladat is van, ahol a tanulóknak kell kérdéseket alkotniuk (nem csupán válaszolni rájuk). Az angol nyelvben ez okozza talán a legtöbb nehézséget. Én évek óta sikerrel alkalmazom a három „varázsigt”: ALÁTÉT, SALÁTA és KÉS ALÁ.

Máris elmagyarázom, mit jelentenek ezek a rejtélyes kifejezések, hátha segít néhány kollégának.



Először azt kell megértetni a diákokkal, hogy a kijelentő angol mondat szórendje mindig *ALany – Állítmány – Tárgy – És a Többi mondatrész* (ha vannak). Ennek a kezdőbetűiből jön ki az *ALÁTÉT* szó. Majd azt tudatosítsuk (ha szerencsénk van, magyar nyelvtanból emlékeznek rá), hogy kétféle kérdést különböztethetünk meg: az eldöntendő (angolul *Yes/No questions*) és a kiegészítendő (*Wh- questions*) kérdést. Az előző típust úgy fordítjuk angolra, hogy az első szó mindig egy *Segédige* lesz, utána jön az *ALany*, majd az *Állítmány*, és – ha van – a *Tárgy*. Így jön ki a *SALÁTA* (bár ez egy kissé szépséghibás, mert az utolsó A betűnek nincs funkciója). Végül a kiegészítendő kérdésnél az első természetesen a *KÉrdőszó* lesz, ezt követi a *Segédige*, majd az *ALany* és az *Állítmány* – és már meg is van a harmadik varázsige: a *KÉS ALÁ!* (Azért mondjuk el, hogy a kérdőszó néha több szóból is állhat, pl. *What colour*, *How many pens*, *Which house* stb.)

Dictopuzzle

A tankönyv minden fejezetében található néhány diktálás, amelyek mindegyike megtalálható a hanganyban. Érdekeségük, hogy a diktált szöveg egyben valamiféle rejtvény is, amelyet meg kell oldani. (Persze csak akkor tudják megfejteni, ha megértették a szöveget!)

A diktálás javasolt technikája a következő:

1. Játsszuk le a szöveget végig! A tanulók ezalatt ne írjanak, hanem próbálják felfogni az értelmét.
2. Játsszuk le újra a szöveget, az egyes mondatok (vagy rövidebb egységek) után megállítva a felvételt! A tanulók írnak. (Ezt a lépést szükség esetén megismételhetjük.)
3. Játsszuk le a szöveget újra egyben, ezalatt ellenőrzik, amit írtak.
4. Hagyjunk egy kis időt nekik, hogy a megfejtésen gondolkodhassanak! A megfejtést is írják le!
5. Végül ellenőrizzük.

Az értékeléskor mindenképp méltányoljuk, ha helyesen feleltek a kérdésre! Újabb jutalmat érdemel, aki hibátlanul vagy néhány hibával tudta lejegyezni a hallottakat.

Listening

A hallás utáni értési feladatok szinte minden egyes leckében szerepelnek. Többségük némi írást, jegyzetelést igényel, amelyre a munkafüzetben van hely. Hívjuk fel a tanulók figyelmét arra, hogy *nem szükséges minden szót érteniük*, koncentráljanak a lényegre (*gist listening*), vagy a szükséges információ kiszűrésére (*listening for specific information*). Javasolt technikája a következő:

1. Tisztázzuk a feladatot (ha van kép hozzá, adjunk némi időt erre is)!
2. Hallgassuk meg egyszer úgy, hogy a tanulók ne írjanak, jegyzeteljenek, rajzoljanak stb., csak koncentráljanak a szövegre!
3. Hallgassuk meg még kétszer (vagy ha szükséges, többször) a szöveget, a tanulók közben végezzék az adott feladatot!
4. Hallgassuk meg utoljára, ellenőrzésképpen!

Az értékelésnél vegyük figyelembe, hogy itt a lényeg valóban a hallott szöveg *megértése*, és nem a helyesírás. Efféle feladatok esetében számonkéréskor tehát tekintsünk el a (nem értelemzavaró) helyesírási hibáktól, s ne vonjunk le értük pontot!

Writing

A tankönyvben sok fogalmazási feladat található, amelyeket legjobb, ha házi feladatnak adunk fel, hiszen alaposabb munkát igényelnek.

A munkafüzetben található irányítási szempontok segítséget nyújtanak a diákoknak a szöveg megformálásában, ezáltal fejlesztve az íráskészségüket. Biztassuk őket, hogy legyenek minél egyénibbek, használják bátran a fantáziájukat, saját ötleteiket!

Chants

A tankönyvben – és a hanganyagon – több ún. *chant* (rigmus) található, amelyek nagyszerűen használhatók az angol nyelvre jellemző hangsúlyozás és ritmus gyakorlásához. Feldolgozásukhoz a következő technikát javaslom:

1. A tanulók meghallgatják a rigmust, és követik a szövegét.
2. Tisztázzuk, hogy mit jelent.
3. A tanulók a hanganyaggal együtt próbálják mondani.
4. Ha megy, próbáljuk meg a hanganyag nélkül, sőt kívülről is!

A MUNKAFÜZET

A nyelvkönyvhöz tartozó munkafüzet a tankönyvhöz hasonlóan kötött szerkezetű. Akárcsak a könyvben, egy-egy oldalpáron helyezkednek el a leckékhez kapcsolódó gyakorlatok.

A munkafüzet sok és sokféle feladatot tartalmaz. De ez nem azt jelenti, hogy mindig minden feladatot meg kell csináltatni! Inkább segítséget próbál nyújtani az elfoglaltabb kollégáknak, hogy ne kelljen gyakorló feladatokon, nyelvi játékokon törni a fejüket, hanem ha úgy látják, hogy egy anyag rész több gyakorlást igényel, vagy van idejük játékos feladatokra, egy kis lazításra az órán, akkor ott a munkafüzet: válogassanak belőle kedvük szerint. Ahol viszont a tankönyv feladatához okvetlenül szükség van a munkafüzetre, ott erre külön szimbólum utal.

A feladatok nagy részét adhatjuk házi feladatnak (erre szükség is lesz heti 3 órás csoportok esetén), vagy megcsináltathatjuk az órán – ez a kollégákon és természetesen az időn múlik. Ha az órai munkát választjuk, engedjük meg a diákoknak, hogy dolgozzanak párban vagy csoportban; esetleg feloszthatunk egy-egy feladatot több részre, amin egy-egy csoport dolgozhat.

A munkafüzetben az utasítások csak angolul szerepelnek. Reméljük, hogy önállóan is tudnak dolgozni s nem okoz gondot az, hogy esetleg nem világos, mit is kell csinálni. De ha mégis problémájuk van, nemcsak a munkafüzetrel kapcsolatban, hanem minden esetben biztassuk őket arra, hogy ha nem értenek valamit, kérdezzék meg bátran! Tanítsuk meg – és használjuk gyakran – a „*What does ... mean?*” „*What's ... in English?*” „*How do you pronounce ...?*” „*How do you spell...?*” kifejezéseket – ezek a tankönyv elején is megtalálhatók. (Úgy látom, szükség is van rá, mert sok tanítványom több évi angoltanulás után is elfelejti vagy összekeveri őket.)

Do you remember? Mini-test

Minden lecke ezzel a rövid feladatválasztós teszttel indul. Célja a gyors visszatekintés, visszacsatolás. Megcsináltathatjuk az óra elején, vagy kicsit később a bemelegítés kiegészítéseként, de akár az óra végén is, ellenőrizendő, hogy mennyire emlékeznek a tanulók.

Guess the words / Complete the sentences / Sort out the words / Write a synonym / Word brainstorm...

Ezek a típusú feladatok főként a szókincs gyakorlására, elmélyítésére adnak alkalmat.

Pronunciation

A helyes kiejtés elsajátítását segíti a hanganyag minden órán való használata; ezek nélkül az eszközök nélkül ma már elképzelhetetlen a nyelvtanítás és -tanulás. Az otthoni gyakorlásra viszont nem

mindig áll rendelkezésre hanganyag, bár ennek a nyelvkönyvnek a tanulói hanganyaga az internetről szabadon letölthető. De mindenképpen hasznos, ha a tanulók megismerik a fonetikus jeleket. A tankönyv elején két táblázatba rendezve megtaláljuk az összeset (*Phonetic Symbols*). A munkafüzetben is minden fejezetben találunk a szavak kiejtésével kapcsolatos gyakorlatokat. (Legtöbbször csoportba rendezés, rímelő szavak párosítása vagy *Odd one out* típusúak találhatók ebben a részben, amelyek főleg a magyarok számára problémásabb szavakra, kifejezésekre összpontosítanak.)

Translation

A fordítás magyarról angol nyelvre szintén az egyik legnehezebb feladat a nyelvtanulók számára, és ez az a készség, aminek a fejlesztését gyakran elhanyagolják (a külföldön készült nyelvkönyvek természetesen nem nagyon alkalmasak erre). Néhány diákkal nehéz megértetni, hogy nem szóról szóra, szavanként fordítunk egy-egy mondatot, hanem mindig egy bizonyos rendszer szerint (pl. kijelentő mondatnál *alany – állítmány – tárgy*. (Részletesebben ld. fentebb.) Az ebben a részben található néhány mondatnyi fordítási feladat többsége olyan mondat, ahol különösen kell figyelni a magyar és az angol közti eltérésekre (pl. szórend, szavak száma stb.), de néha „csak” a szókinccs gyakorlását szolgálja.

Reading

Minden fejezetben, a leckék közben vagy a fejezet végén, a *Recap Activities* leckékben található. (Részletesebben lásd *A leckék felépítése* c. fejezetben.)

Test yourself

Minden fejezet végén megtalálható ez a rész, amely a diákokat önálló tanulásra és önértékelésre neveli. Az összefoglaló óra (órák) után adjuk fel házi feladatnak, ezáltal szigorúan egyéni munkának. Próbáljuk velük megértetni, hogy ez egyfajta visszaigazolás, önellenőrzés, és nincs értelme, hogy becsapják magukat – hiszen a megoldásokat megtalálhatják a tankönyv végén, sőt, az alapján nekik kell saját munkáikat önállóan kijavítaniuk, értékelniük.

A fentiekben felsoroltakon kívül több, más típusú feladat is található a munkafüzetben, pl. *Correct the sentences, Quiz, Match the two columns, Speculation, Group survey* stb.

Pleasure Quizzes megoldások

WORDSEARCH

MARC ALMOND, BEATLES, BON JOVI, JAMES BROWN, ELP, F. R. DAVID, GREEN DAY, INXS, KEANE, BRUNO MARS, MATTAFIX, MCCARTNEY, KATIE MELUA, OASIS, PINK, PINK FLOYD, QUEEN, PAUL SOFT CELL, RAINBOW, REDNEX, REM, SADE, SLASH, STYX, U2, VAD FRUTTIK +1 KEREKES BAND

CROSSWORD

1 cave 2 Avalon 3 night 4 Tintagel 5 Excalibur 6 round 7 Bors 8 Uther 9 rock 10 Ygerna
→ CANTERBURY

WHO IS BATMAN?

1 1 character 2 created 3 Knight 4 original 5 majority 6 identity 7 philanthropist
8 revenge 9 physically 10 Gotham City 11 fights 12 superpowers 13 science

2 a) witness b) playboy c) fear d) retell e) intellect f) crime

A HANGANYAG

A hanganyagon megtalálható minden olyan hanganyag, amelyet a tankönyvben szimbólum jelöl (az összes szókinccs, párbeszéd, diktálás, hallás utáni értés stb.). Aminek a szövege a tankönyvben nem szerepel (pl. diktálás, hallás utáni értés), annak a leírása megtalálható a *Megjegyzések, javaslatok az egyes leckékhez* c. fejezetben.

A tesztek hallás utáni értési feladatai jelszóval tölthetők le az internetről, szövegük pedig a *Megjegyzések, javaslatok az egyes leckékhez* megfelelő helyein.

TANMENETJAVASLATOK

a) változat: heti 3 óra, évi 111 óra – 2 tanévre (egy leckére átlagosan 5 óra jut)

1. ÉV

óraszám	
1-56.	PART 1
1-5.	1 – SAY HELLO, WAVE GOODBYE
6-10.	2 – WORDS DON'T COME EASY
11-15.	3 – BEAUTIFUL GIRL
16-20.	4 – IT'S MY LIFE
21-25.	5 – BIG CITY LIFE
26-30.	6 – BEDSITTER
31-35.	7 – EVERYBODY HURTS
36-40.	8 – SOME PEOPLE SAY
41-45.	9 – TAINTED LOVE
46-50.	10 – I STILL HAVEN'T FOUND WHAT I'M LOOKING FOR
51-54.	RECAP ACTIVITIES 1
55-56.	TEST + EVALUATION
57-107.	PART 2
57-61.	11 – SAY, SAY, SAY
62-66.	12 – SMOOTH CRIMINAL
67-71.	13 – IS IT A CRIME?
72-76.	14 – TICKET TO RIDE
77-81.	15 – IF
82-86.	16 – THROW AWAY YOUR TELEVISION
87-91.	17 – WHERE DID IT ALL GO WRONG?
92-96.	18 – LIKE A TATTOO
97-101.	19 – LADY OF THE LAKE
102-106.	20 – BY THE SWORD

107-109.	RECAP ACTIVITIES 2
110-111.	TEST + EVALUATION

2. ÉV

óraszám	
1-56.	PART 3
1-5.	21 – FACILITY GIRLS
6-10.	22 – THE BEAUTIFUL OCCUPATION
11-15.	23 – TRAVELLING LIGHT
16-20.	24 – SITTING ON A PLATFORM
21-25.	25 – SHOULD I STAY OR SHOULD I GO?
26-30.	26 – SHOW ME THE WAY
31-35.	27 – MANCHESTER, ENGLAND...
36-40.	28 – SAILING
41-45.	29 – SHIPWRECKED
46-50.	30 – DRIVE MY CAR
51-54.	RECAP ACTIVITIES 3
55-56.	TEST + EVALUATION
57-107.	PART 4
57-61.	31 – WHAT A WONDERFUL WORLD
62-66.	32 – GOA
67-70.	33 – NINE MILLION BICYCLES
71-74.	34 – ADDICTED
75-77.	35 – WISH YOU WERE HERE
78-79.	RECAP ACTIVITIES 4
80.	TEST + EVALUATION
	PART 5
81-83.	1 – FAMILY PORTRAIT
84-86.	2 – A DAY IN THE LIFE
87-89.	3 – HOME SWEET HOME
90-92.	4 – WORKING CLASS HERO
93-95.	5 – BABES IN CONSUMERLAND
96-98.	6 – I FEEL GOOD
99-101.	7 – NOVEMBER RAIN
102-104.	8 – ON THE ROAD
105-107.	9 – ENTERTAIN ME
108-110.	10 – MR. HUNGARY

b) változat: 120 órás (120 x 60 perc) intenzív tanfolyamra

Egy leckére átlagosan 2 óra jut.

óraszám	lecke címe
	PART 1
1-2.	1 – SAY HELLO, WAVE GOODBYE
3-4.	2 – WORDS DON'T COME EASY
5-6.	3 – BEAUTIFUL GIRL

7-8.	4 – IT'S MY LIFE
9-10.	5 – BIG CITY LIFE
11-12.	6 – BEDSITTER
13-14.	7 – EVERYBODY HURTS
15-16.	8 – SOME PEOPLE SAY
17-18.	9 – TAINTED LOVE
19-20.	10 – I STILL HAVEN'T FOUND WHAT I'M LOOKING FOR
21-23.	RECAP ACTIVITIES 1
24-25.	TEST + EVALUATION
	PART 2
26-27.	11 – SAY, SAY, SAY
28-29.	12 – SMOOTH CRIMINAL
30-31.	13 – IS IT A CRIME?
32-33.	14 – TICKET TO RIDE
34-35.	15 – IF
36-37.	16 – THROW AWAY YOUR TELEVISION
38-39.	17 – WHERE DID IT ALL GO WRONG?
40-41.	18 – LIKE A TATTOO
42-43.	19 – LADY OF THE LAKE
44-45.	20 – BY THE SWORD
46-48.	RECAP ACTIVITIES 2
49-50.	TEST + EVALUATION
	PART 3
51-52.	21 – FACILITY GIRLS
53-54.	22 – THE BEAUTIFUL OCCUPATION
55-56.	23 – TRAVELLING LIGHT
57-58.	24 – SITTING ON A PLATFORM
59-60.	25 – SHOULD I STAY OR SHOULD I GO?
61-62.	26 – SHOW ME THE WAY
63-64.	27 – MANCHESTER, ENGLAND...
65-66.	28 – SAILING
67-68.	29 – SHIPWRECKED
69-70.	30 – DRIVE MY CAR
71-73.	RECAP ACTIVITIES 3
74-75.	TEST + EVALUATION
	PART 4
76-77.	31 – WHAT A WONDERFUL WORLD
78-79.	32 – GOA
80-81.	33 – NINE MILLION BICYCLES
82-83.	34 – ADDICTED
84-85.	35 – WISH YOU WERE HERE
86-87.	RECAP ACTIVITIES 4
88-89.	TEST + EVALUATION
	PART 5
90-92.	1 – FAMILY PORTRAIT
93-95.	2 – A DAY IN THE LIFE
96-98.	3 – HOME SWEET HOME
99-101.	4 – WORKING CLASS HERO
102-104.	5 – BABES IN CONSUMERLAND

105-107.	6 – I FEEL GOOD
108-110.	7 – NOVEMBER RAIN
111-113.	8 – ON THE ROAD
114-116.	9 – ENTERTAIN ME
117-119.	10 – MR. HUNGARY
120.	EVALUATION

A KÖNYVBEN NEM SZEREPLŐ HANGANYAGOK

PART 1

2 – WORDS DON'T COME EASY

1 Listen to the text, then answer the questions.

Two students were sitting at a café. One of them was studying a coursebook and he looked very worried. Then he stood up, went to the counter and said nervously, 'Can... I... have... a cup... eeer... of!... black coffee... eer... please?' He got his coffee. The other went to the counter too, smiled at the barman, pointed to the other student's coffee and said, 'Please.' He got his coffee too.

7 Listen and guess the objects.

- 1 A thing that you use controlling a piece of electrical or electronic equipment without having to touch it, for example for turning a television on or off.
- 2 a square piece of cloth or paper used for protecting your clothes and for cleaning your hands and lips during a meal
- 4 a tool for opening tins of food
- 3 a container with a lid, a handle, and a spout, used for boiling and pouring water
- 5 a round wire kitchen tool with a lot of small holes, used for separating solid food from liquid or small pieces of food from large pieces

3 – BEAUTIFUL GIRL

4 Listen and see if you were right.

- 1 Raia is from Turku, Finland. She's 49. She's a journalist. She's married with two adult children and she's got three dogs.
- 2 Liv is 43. She comes from Hungary but she lives in Tintagel, England. She's a teacher. She's married to Joe. They've got three children: Bo, Matt and Lily.
- 3 Marc is from London. He's a singer and a songwriter. He's 25 years old. He's single.
- 4 Pepa was born in Varnsdorf, in the Czech Republic. He's Czech. He's 55. He's married, he's got two children and two grandchildren.

10 Dictopuzzle

I'm patient, practical and faithful, but I don't think I'm stubborn. I was born on the 10th of May, so I'm a Taurus. What does this Latin name mean? Ram, bull or goat?

4 – IT'S MY LIFE

3 Listen to the description of the person in the painting. Then complete it with the missing adjectives.

In 1836 Sir Charles Hallé described Liszt as follows: 'He is tall and very thin, his face is very small and pale, his forehead is remarkably high and beautiful; he wears his hair so long that it spreads over his shoulders, which looks very odd. When he gets a bit excited and gesticulates, it falls right over his face and you can see nothing of his nose. He is very negligent in his clothes, he wears no tie, only a narrow white collar.'

7 Now listen what she is telling Igor.

You will get an important phone call. You will go to the bank. You will... hm... get a lot of money. You will go on a journey. You will go by plane. You will have a... erm... surprise on the plane. You will be very lucky!

5 – BIG CITY LIFE

4 Listen. Which places are they talking about?

- 1 It is a small village in Devon, England. It is a major tourist attraction notable for its extremely steep cobbled main street, donkeys and views over the Bristol Channel.
- 2 This city was founded by the Romans shortly after they invaded Britain in 43 AD. Londinium, as it was called then, was a little village on the Thames. Now it is a perfect binding of the past and the present, a city with so many places to visit that one couldn't find the time to view them all.
- 3 It is a seaside town and port in Cornwall, England. It lies on the coast of the Celtic Sea. In former times it was commercially dependent on fishing. It is now primarily a popular holiday resort.

6 – BEDSITTER

2 Places to live. Listen and match the descriptions with the words and the pictures.

- 1 a large caravan which always stays in the same place and is used as a house
- 2 the official home of a person of very high rank, especially a king or queen or a large, beautifully decorated house
- 3 a small house with one floor
- 4 a set of rooms where someone lives, which is part of a larger building
- 5 a small house in the country
- 6 a very large house, usually in the country
- 7 one of several houses that are joined together
- 8 a house that is attached to another house on one side

6 Listen to the noises. Where are the people?

1 fürdőszoba 2 garázs 3 konyha 4 vécé 5 dolgozószoba vagy iroda

10 Dictopuzzle

This old village is located in Northern Hungary. It has got 67 protected buildings, one of which is the village museum. Here you can have a look at the interior of the house, its furniture, decorations and tools. In other buildings there is a village house, a post office and a nursery school; in other words, this is not an open-air museum, but a real, living village. What is its name?

7 – EVERYBODY HURTS

9 Are the following first aid measures true or false? Then listen and check. Julia

Until medical help is available, the following first aid measures should help prevent a situation from becoming worse.

First aid for minor burns:

Cool the burned area immediately. Use plenty of cold, clean water, which helps to reduce pain and swelling. Do not put ice on the burn; this can further damage the skin.

Keep the burn clean and dry with a loose sterile gauze bandage or clean cloth. This will protect blistered skin. Do not break blisters, as they protect the injured area. Do not apply butter or ointments to the burn; they can prevent proper healing.

For major burns that burn all layers of skin, emergency care is needed immediately.

First aid for broken bones, bruises or sprains:

Do not move the injured area and get medical help immediately.

For bad bruises and sprains, immerse the injured area in cold water or put ice on the injury for 15 minutes. Do not put the ice directly on the skin; use a layer of cloth between the ice and the skin. The cold should help reduce pain, swelling and bruising.

First aid for minor cuts and wounds:

Wash the wound with clean water and soap.

Dry the skin around the wound.

Cover the wound with a clean cloth and place a sterile bandage over it.

For serious cuts and wounds:

If the person is bleeding heavily, raise the injured area above the level of the chest and press firmly against the wound with a pad made of folded clean cloth. Maintain pressure until the bleeding stops.

Put a clean sterile bandage on the wound, not tying it too tightly. Seek medical help immediately.

How to save yourself if you're choking:

Dial the phone, knock on the wall, or anything to get help.

While you're waiting, lean over the back of a chair.

Push your stomach against the rim of the chair back as hard as you can.

8 – SOME PEOPLE SAY

1 Saved by the pub!

A pensioner who spent five days trapped in his bath and had to drink tap water to survive was only rescued after friends at his local pub became worried that they hadn't seen him for a while. Michael Larkin, 85, of East London who lives alone, fainted and fell into the empty bath after coming home from a shopping trip. When he came round, he found he was too weak to lift himself out of the high-sided bath. So he was forced to shiver in the dark without food or heat. Luckily, the frail, balding pensioner was just inches away from the bathroom sink and was able to help himself to drink water. The former engineer and widower said: 'I must have somehow fallen over and knocked myself out because I woke up in the bath. My head was bleeding from hitting it on the taps.'

He was finally rescued when friends at his local pub became worried as they had not seen him. A customer called at his flat and alerted police when he could not get a reply.

Officers forced open the front door. He was taken to hospital, where he was recovering from his ordeal.

10 – I STILL HAVEN'T FOUND WHAT I'M LOOKING FOR

9 Listen to the radio interview with Vuk Krtek. Then answer the questions.

I: Good evening. We are delighted to have with us on the show this evening the performer, sportsman, businessman and writer Vuk Kro... Kre... Kru...

V: Krtek. That means 'mole', anyway.

I: Oh, lovely to have you with us, Mr Mole.

V: Vuk.

I: Thank you, Vuk. So you've just published your autobiography. I haven't read it yet, but I'm sure it's very exciting!

V: Oh yes. I've had a rather interesting life. I've been everywhere, I've seen everything...

I: Could you tell us about some of your exciting experiences?

V: Um... I've seen a volcanic eruption in Sicily in 1990, I've survived the earthquake that devastated Kobe, you know in Japan in 1995...

I: How thrilling!

V: And then, I happened to spend my Christmas holiday in Indonesia in 2004 and the tsunami came on Boxing Day! Oh, that was one of the worst natural disasters.

I: How did you manage to survive?

V: I was walking in the harbor when I noticed the unusual motion of the water. I just ran uphill as fast as I could to escape the tsunami's waves.

I: Oh, that's astonishing!

V: Yes, but my affair with the avalanche has been the most shocking thing I've ever experienced.

I: How did it happen?

V: In February 2012, I was out on the slopes of Kranjska Gora in Slovenia. It had been snowing a lot in the previous days so I was taking things slowly at the beginning. But then things were going well, so I started being less and less careful.

I: You don't say!

V: Well, it started as a pretty localised affair; the slab of snow was crashing down the mountainside about 10 metres behind me. It was nothing major. I was ahead of the slide and moved sideways to escape it. Suddenly, it was all around me, for 50 metres on either side.

I: Oh no! And what could you do?

V: It happened so quickly that there was no time to think what was going on. But, thankfully, I'd started using a rucksack with an airbag mechanism days before. This undoubtedly saved my life.

I: How long were you buried by snow?

V: About 2 hours. My friends found me at the bottom of the slope and dug me out.

I: That's incredible! You've been extremely lucky!

V: Who's to say?

I: Thank you, Vuk. We wish you happiness and luck for the future.

RECAP ACTIVITIES 1

10 Dictopuzzle

About one million cubic metres of red toxic mud erupted over six Hungarian villages on 4 October. The thick wave of waste material flooded several nearby villages, killing 10 people, injuring more than 120, and leaving many with chemical burns on their skin. The sludge eventually found its way into local rivers, killing many animals. In which year did it happen?

PART 2

11 – SAY, SAY, SAY

4 A recipe. Listen and write down the ingredients.

Cottage cheese noodles

For the dough: 500 g flour, 3 eggs, salt, 1 tablespoon lard

+ 450 g cottage cheese, 6 slices smoked bacon, 300 g sour cream, salt

Mix the flour with the salt, eggs and enough water to obtain a rather stiff dough. Work the dough until very smooth, form it into 2 balls. Roll each dough on a floured surface until very thin. Let it dry for a few minutes, then cut into noodles. Sprinkle with flour to prevent sticking. Chop up the bacon. In a frying pan fry the bacon bits. In a pot boil 3 liters of salted water. Cook the noodles. Mix in cottage cheese and some lard (from the fried bacon). Pour into a large baking dish and put it in the preheated oven for 5 minutes. Top with the sour cream. Before serving pour the bacon bits and dripping over the noodles.

12 – SMOOTH CRIMINAL

9 Dictopuzzle

A burglar has broken into the bungalow in Bucharest. Some bullies would bully a boy called Billy. A kidnapper has kidnapped a kid in Kairo. Who did a murderer murder on Monday? A robber, a smuggler, a millionaire or a prosecutor?

13 – IS IT A CRIME?

1 Do you remember? Listen and report the sentences.

F: I am busy.

L: Is it sunny?
F: I get up at 7.
F: What time does he get up?
L: I'm going to London.
F: Is he going to New York?
F: Where is he going?
L: We want to have a drink.
L: I like Coke.
L: I don't like beer.
F: There are some shops.
F: I can see a cottage.
L: I can't see it.
F: I will buy some sour cream.
F: I've bought some sour cream!
L: Will Eve come back?
L: She is in London.
F: I don't know.

14 – TICKET TO RIDE

5 Read the information about the public transport of Budapest and correct the mistakes. Then listen and check.

You have to buy a ticket in advance at the terminals, at Metro stations or newsagents. Some stations have ticket vending machines with instructions in 4 languages (Hungarian, German, English and Italian). Single tickets are the same for each means of transport. Children under 6 don't need a ticket. You must validate your ticket at the start of the journey: in orange machines at the entrance of Metro stations that will stamp a time and date on the ticket. On other vehicles (trams, buses, trolleys) there's either the orange box similar to the ones in Metro stations or a smaller red punch-box. Always keep your ticket ready to show to the ticket inspector. If you haven't got a valid ticket, you will have to pay a fine. In Budapest there are special vehicles such as the Children's Railway, the Chair Lift and the interesting Cogwheel Railway. Suburban trains called HÉV also belong to the public transport.

15 – IF

8 Dictopuzzle

It is a type of German car. The four rings of its emblem represent the four car companies that banded in June 1932. The name is based on a Latin translation of the surname of the founder August Horch, H-O-R-C-H, itself the German word for 'listen'. What is it?

16 – THROW AWAY YOUR TELEVISION

3 Listen to the conversation between Bo and his mother.

Bo: Ok, Mum. I'm off. Bye!
Liv: Bo! You can't go like that!

Bo: Why not?

Liv: Your trousers... They need ironing. They're terribly creased!

Bo: But mum, that's the fashion!

Liv: And your blouse needs washing. It's filthy!

Bo: It's fine, Mum. It was clean on yesterday!

Liv: Your shoes need cleaning too. They're dirty!

Bo: They're OK!

Liv: And what about your hair? Why don't you brush it?

Bo: Um... Oh, all right.

Liv: I tell you what. You go and change your blouse and shoes, do your hair and I'll iron your trousers for you, OK?

8 Read the statements about the Hungarian Holy Crown. Then listen and check.

The Hungarian Holy Crown

The Holy Crown of Hungary was the coronation crown used by the Kingdom of Hungary. Since the twelfth century kings have been crowned with the still extant crown. King Saint Stephen, the first Hungarian king received a crown from the pope in the year 1000.

According to popular tradition, he held up the crown during the coronation (in 1000) to offer it to the the Virgin Mary to seal a divine contract between her and the crown. After this, the Virgin Mary was depicted the patron saint for the Kingdom of Hungary.

There is no other nation to be found, whose national relic's source, origin and age are so much unanswered, surrounded with such a mystery, and went through such fantastic adventures as did the crown of the Hungarians. The Holy Crown was not only a crown for the Hungarians. It represented something much bigger and universal. It had divine power and symbolised the whole kingdom, the territory of the country, the entire Hungarian nation. That is why it was more important than anything else for the Hungarians to rescue and safeguard the crown in decisive historic periods, because if there was no Holy Crown, there was no Hungary.

This is the reason why king Béla IV rescued it to the fortress of Klissa (Croatia today) from the Tartar invasion (1241), king Matthias bought it back from Vienna for an astronomical price (1463), Péter Perényi hid it in his citadel of Füzér from the Ottoman invasion (1526), Lajos Kossuth dug it underground in an iron chest near Orsova (Romania today) after the surrender to the Habsburgs at Világos (1849) and Ferenc Szálasi took it to Austria and dug it underground in an oil barrel (1945). These historic events are only few examples from the horrendous adventures the Hungarian Holy Crown went through but they all deliver the same message, i.e. as long as the Holy Crown is safe and exists, Hungary is safe and exists.

In a unique case in Europe, almost the entire medieval ensemble of coronation insignia survived. On January 1st, 2000, the Holy Crown of Hungary was moved to the building of the Hungarian Parliament from the Hungarian National Museum. The spectre, orb and the coronation sword moved to Parliament as well, but the Coronation Mantle remains at the National Museum.

18 – LIKE A TATTOO

1 Do you remember? Listen to the short dialogues. What things are they talking about?

1 A: Please don't use that. It's blocked up.

B: OK, but where can I go then?

A: Um... go to the gents.

2 A: You can't ride that. Look at the front tyre. It's flat.

B: Oh yes. I'm going to pump it up.

3 A: Don't sit on that. One of the legs is broken.

B: OK, thanks.

4 A: Oh, it's stopped. It needs a new battery.

B: Why don't you get one?

5 A: I'm afraid we can't eat it. It's burnt.

B: Never mind. I'll have some salad and chips instead.

4 Dictopuzzle

I think my sight is quite poor. I've decided to have my eyes tested and perhaps to have some new glasses made. Where should I go?

20 – BY THE SWORD

5 Dictopuzzle

He was a very wise man. He was a wizard. He could see into the future. He told Uther, the King of Britain that he would die soon but his son would be a great king. Everything happened as he said. Who was he?

RECAP ACTIVITIES 2

6 Listen and complete the text about the public transport in Moscow.

Moscow public transportation is horrible and the city is immersed in the constant *traffic jams*, so don't even attempt to go overground during the peak hours (8 to 11 am and 5 to 8 pm). The only good thing about the city's *transport* is the famous Moscow metro, which is very efficient, fast, and is so beautiful it could well be a museum. Although, again, avoid using it in peak hours, otherwise you'll be squeezed in the *train carriages* like sardines. Another cool thing about Moscow that instead of using the buses you can hail any car on the street and it'll stop and give you a lift for money. Don't ask why it works – it's just a life-long tradition and it feels great.

Moscow Metro

It is easy to use it, although there are no signs in English. As you can see on the Moscow metro map all the lines have its own colour. Metro entrances are marked with a large red letter "M".

The open hours are from 5.20 am to 1.00 am. When there're rush hours (8.00-9.00, 17.00-19.00) the metro is overcrowded, so it's better to avoid it.

The metro has no special zones - all the metro is one zone, and there's no time limit for using your ticket. You can buy a ticket for 28 roubles (\$1) for one trip and spend as much time inside as you like. If you don't pay, then you'll have to pay around \$50 fine.

Buses, trolleys and trams

Most of them don't go on the schedule, and the average waiting time can be from 5 minutes to 40 minutes in the evenings. The public transport works are from 5:30 until 1:00. There are no night buses or trolleys or trams. If you're late, you can only take a taxi.

Prices are the same for buses, trolleys and trams: one trip costs 28 roubles (\$1). You can buy them from the driver directly, in metro stations, or from the kiosks located near the busier bus stops.

PART 3

21 – FACILITY GIRLS

4 Listen to an interview and write down the questions.

I: What's your name?

A: Robin Taylor.

I: When and where were you born?

A: On 13 December, 1998 in Birmingham.

I: Which school do you attend?

A: Trinity School.

I: How many languages do you speak?

A: I speak German. And a little French.

I: Why are you interested in this school?

A: Because I think I'm good at computers... and Maths.

I: Thank you.

22 – THE BEAUTIFUL OCCUPATION

3 Interview suggestions. Guess the missing words. Listen and check.

- Study all the information you need before arriving at the interview. Be informed!
- Prepare a list of 3 to 5 questions.
- Dress so that you feel comfortable, but be neat.
- Be on time – it's even better to be early!
- Always introduce yourself and shake hands with the interviewer.
- Relax – it's not so bad!
- Be yourself! Let the interviewer learn more about you as a person. Tell him or her about your interests, skills, dreams and goals. Tell them why you are interested in this particular job.
- Remember to maintain good eye contact. Listen carefully and answer all the questions honestly and confidently. Use more than one or two words to answer questions.
- Don't be afraid to say you don't know the answer.
- At the end of the interview, thank the person for his or her time and shake hands as you leave.

7 Listen to the joke and answer the questions.

The local sheriff was looking for a deputy sheriff, so Joe Dumb applied for the job.

'Okay,' the sheriff said, 'Joe, what is one and one?'

'Eleven,' he replied.

The sheriff thought to himself, 'That's not what I meant, but he's right.'

'Next question: What two days of the week start with the letter 'T'?'

'Um... Today and tomorrow!'

The sheriff was again surprised that Joe could give a correct answer that he had never thought of himself.

'Now Joe, listen carefully. Who killed Abraham Lincoln?'

Joe looked a little amazed, then thought really hard for a minute and finally admitted, 'I don't know.'

'Well, why don't you go home and work on that one for a while?'

So, Joe wandered over to the pub where his mates were waiting to hear the results of the interview. Joe was very proud of himself. 'It went great! First day on the job and I'm already working on a murder case!'

23 – TRAVELLING LIGHT

1 Do you remember? A joke: The first day of work

A young man, hired by a supermarket, reported for his first day of work. The manager greeted him with a warm handshake and a smile, then gave him a broom and said, 'Your first job will be to sweep out the store.' 'But I'm a college graduate,' the young man replied indignantly. 'Oh, I'm very sorry. I didn't know that,' said the manager. 'Here, give me the broom and I'll show you how to do that.'

8 Predict the answers. Then listen and check.

She'll go to England on the 1st July. She'll fly to London from Liszt Ferenc Airport, Budapest. It'll take about 2 hours. She'll stay with Stella and Ian Humbley in Plymouth. It's about 300 km from London. She'll go there by coach.

10 Dictopuzzle

When I arrived at the airport, I checked in first. I showed my passport and I got my boarding card. Then I came through security. Now I am waiting for my flight. Where am I waiting?

24 – SITTING ON A PLATFORM

5 Listen to the information about Mayflower College and answer the questions.

Choosing a school to improve your English can be a difficult decision. If, however, you are looking for a small, friendly organisation where you will receive a highly personalised, caring and professional service then we urge you to join us at the Mayflower College.

The Mayflower College is located on the historic Hoe area of Plymouth, next to a park and just 40 metres from the sea. The tranquillity and natural beauty of the area create a perfect atmosphere for relaxation and study.

Why the Mayflower College?

- Students from more than 50 different countries every year
- Located just a few metres from the seafront in the historic city of Plymouth

- Small class sizes (average of 6 students per class)
- Free Saturday excursions
- 20 classrooms (all with internet access and many rooms have a view of the sea)
- Computer suite (20 terminals) with free internet
- Our own pub ("Pilgrims Inn") - this is a private pub only for Mayflower College students and their friends.
- Cafeteria serving lunches
- Your own personal tutor to help you adapt to living and studying in Plymouth

Accommodation

For your stay in Plymouth we will arrange a very carefully selected homestay who will provide you with your own private bedroom, meals (breakfast and dinner from Monday to Friday, breakfast, lunch and dinner on Saturday and Sunday) and the warmest of welcomes.

Teaching & Learning

Our teaching team are experienced, enthusiastic professionals whose student-centred approach ensures that each student has the opportunity to maximise his/her potential.. Our goal is that each lesson must be effective, stimulating and enjoyable.

26 – SHOW ME THE WAY

1 Do you remember? Guess the punchline. Listen and check.

Friend: Hi professor, when did you get back? How was your trip?

Alan: Thank you for asking, I was back yesterday.

Friend: Did you come back by train or plane?

Alan: How did I know? My wife bought the ticket.

6 Arriving in Plymouth. Listen to the dialogue.

Stella: Hello, Petra. I'm Stella and this is Ian. Nice to meet you.

Petra: Hello. Nice to meet you.

Ian: Nice to meet you. Where's your case?

Petra: Just a minute. I'll get it.

Ian: Oh, good. Let's get in the car.

Stella: How was your journey?

Petra: It was OK, but a little bit long. It took about 10 hours.

Stella: Oh, you must be very tired then.

Petra: No, I'm OK, really.

Stella: I hope you're hungry. I've made roast beef with Yorkshire pudding for dinner. Do you like it?

Petra: To tell you the truth, I've never eaten roast beef. But I'm sure I'll like it.

Stella: Please tell me if there's a meal that you don't like.

Petra: Oh, I'm not a fussy eater.

Stella: Glad to hear that. Your English is very good!

Petra: Thank you.

Stella: Have you been to England before?

Petra: No, this is the first time I've been here. But I like it very much.

Stella: I hope you'll enjoy your stay. ...Look, here we are. This is our house.

27 – MANCHESTER, ENGLAND

9 Dictopuzzle

It is an independent Western democracy with a population of more than 22 million.

It is the only nation to occupy an entire continent. Its land mass of nearly 7.7 million square kilometres is the flattest and (after Antarctica) driest of continents. The official language is English. Its best-known animals are the kangaroo and the koala. Which country is it?

28 – SAILING

1 Do you remember? Facts about Great Britain. Listen and complete the table.

Great Britain – England, Scotland and Wales – has an area of about 595,390 square kilometres. So it's not very big, but it's got quite a big population: approximately 54,285,000 people live there. The highest point is Ben Nevis in Scotland which is 1,343 metres high. The deepest lake – Loch Ness – is also in Scotland. It's about 290 metres deep in some places. The longest river is The Thames which is 338 kilometres long. The annual rainfall is 600 mm – that's in London. The average temperature – also in London – is 4.5 degrees Celsius in January and 18 degrees in July.

29 – SHIPWRECKED

3 Have you read these novels? Listen to the summaries. Match them with the covers.

1 This is the first book in the popular series by Arthur Ransome. The story follows the Walker children (John, Susan, Titty and Roger), who sail a dinghy named *Swallow*, and the Blackett children (Nancy and Peggy), who sail a dinghy named *Amazon*. The Walkers are staying at a farm near a lake during the school holidays and want to camp on an island in the lake; the Blacketts live in a house nearby. The children meet on the island which they call Wild Cat Island, and have a series of adventures, involving sailing, camping, fishing, exploration and piracy.

2

This is an adventure story by *Jonathan Swift* involving several voyages of the main character. He is a ship's surgeon, who always ends up on several unknown islands living with unusual people and animals, for example Lilliput, the land of very small people; Brobdingnag, the land of giants; a Flying Island called Laputa or the island of Yahoos. But after each adventure, he is somehow able to return to his home in England and then sets out again on a new voyage.

3

Daniel Defoe's most famous novel is based, in fact, on the experiences of Alexander Selkirk who had run away to sea in 1704 and lived on a desert island for five years. The main character is shipwrecked in a storm and ends up on a desert island. With only a few supplies from the ship he builds a house, a boat and a new life. He discovers native cannibals occasionally visit the island to kill and eat prisoners. When a prisoner manages to escape, he helps him, naming his new friend 'Friday' after the day of the week he appeared, and teaches him English. After 28 years living on the island, a ship finally rescues them...

4

This is an adventure novel by *Robert Louis Stevenson*. The main character is Jim Hawkins, son of a guesthouse owner on the west coast of England sometime in the eighteenth century. To the guesthouse come firstly an old pirate who has a map of Captain Flint's treasure, and secondly a group of pirates. Jim gets hold of the map. He takes the map to Squire Trelawney, and together they set off for Treasure Island. The pirate Long John Silver and his men try to get hold of the treasure themselves. Murder on the seas, violent battles, pirates, treasure maps with an 'X', the Black Spot, tropical islands and one-legged seamen with parrots on their shoulders...

30 – DRIVE MY CAR

6 How to use the parking meter? Listen and answer the questions.

Parking meters

All single parking meters accept £1 and 20p coins. Information on the meter will state how long you can park for, usually two or four hours depending on the location. When parking at a parking meter you should...

- Make sure you have change ready before you park at a parking meter or a credit/debit card & mobile phone to pay by phone
- Make sure you feed the correct meter for the bay you are parked in

Pay and display machines

The pay and display machines accept the following coins, 10p, 20p, 50p, £1, and £2. The machines are easy to use and simple instructions are on the front.

The maximum time you can park for is usually either two or four hours. Check the information on the machine. When parking in a pay and display bay you should...

- Check the display on the machine to make sure it's working before you put your money in
- Make sure you display your ticket clearly in your windscreen

If you break any of the parking regulations you are at risk of having your vehicle towed away or wheel clamped.

9 Dictopuzzle

He was born around 1540 in Tavistock. He sailed around the world between 1577 and 1580. He was called the Queen's pirate. He died of yellow fever on his final voyage. Who was he?

RECAP ACTIVITIES 3

Listen to the joke 'The hitch-hiker'. When you hear 'bleep', try to guess what the next word is.

A motorist was driving through the country and stopped for a hitch-hiker who was holding the ⊖ ... (halter) of a cow.

'I can give you a lift,' he said, 'but I can't take your ⊖... (cow).'

'Don't worry,' said the hitch-hiker, she'll ⊖... (follow) us in her own time.'

So the hitch-hiker got in and the ⊖... (motorist) started up. He drove at thirty ⊖... (miles) an hour and the cow trotted along behind him. He drove at ⊖... (forty) miles an hour yet the cow was still ⊖...

(trotting) along behind him. He drove at fifty miles ①... (an hour) and he noticed in his ②... (mirror) that the cow seemed to be tiring, as her ③... (tongue) was hanging out of her ④... (mouth).

'I'm worried about your cow,' said the motorist to his ⑤... (passenger), 'her tongue is ⑥... (hanging out) of her mouth to the right.'

'Oh, that's ⑦... (all right),' said the hitch-hiker, 'that means she's going to ⑧... (overtake)!'

7 Listen to the information about Tintagel Castle. True or false?

For a magical day out in Cornwall, visit Tintagel Castle. The wonderful location, set high on the rugged North Cornwall coast, offers dramatic views out to sea, and its fascinating ruins and stunning beach cafe make it a perfect day trip, ideal for those on holiday in Dorset, Cornwall or Dartmoor.

Tintagel Castle is steeped in legend and mystery; it is reputed to be the birthplace of King Arthur, a legend which has endured through the years. Visitors can learn about the story of the castle and its inhabitants over the ages by watching the introductory video 'Searching for King Arthur'.

Explore the ruined castle where it is said that King Uther Pendragon met with the beautiful Igraine and conceived King Arthur. Enjoy a brisk walk along the rugged trail across to the island to enjoy the stunning sea views - on a good day you can see as far as Lundy Island, off the North Devon coast. The castle also features in the tale of Tristan and Isolde.

With a history stretching as far back as the Romans, Tintagel Castle is one of the most iconic visitor attractions in the south west. History is brought to life for families through fantastic events throughout the year and during winter, this is an ideal spot for a coastal walk with your dog.

When you have explored the island and headland, relax with a traditional cream tea or a locally caught, fresh crab sandwich or locally caught fish and chips. The cakes are home-made and the children will love the special lunch packs with a bucket and spade. Warm up with a delicious hot chocolate or one of our tasty, home made stews created with locally grown produce.

PART 4

31- WHAT A WONDERFUL WORLD

9 Listen to the text about the events in Hungary and answer the questions.

Three days in action! Over two thousand Catholic, Lutheran and Calvinist young people took part last weekend in the ecumenical initiative called "72 hours without compromise", offering up 30,000 hours' voluntary work in hundreds of social, ecological and charity projects. The main goal was to provide a wide publicity to the volunteering activities of young people, to make the voluntary work within youth communities visible, and to increase recognition as well as to show the potential of cooperation. The action took place in Austria, Bosnia and Herzegovina, Czech Republic, Hungary, Slovakia and Slovenia. Young people were trying to prove that solidarity and the protection of the environment, as well as being useful, can also be fun. The opening was celebrated in several cities. For instance, in Debrecen, the volunteers worked in a building that had been destroyed by a fire.

The young people went to visit old people, refugees, children in institutes or hospitals. They organised programmes and excursions for retarded or handicapped people. They made food and distributed it to the poor and the homeless. They helped tidy up the environment; parks, gardens and playgrounds; they painted fences and gates; they planted trees.

The end of the three days was also marked by parties and meetings, with moments of prayer and thanksgiving. The initiative was organised by the Ecumenical Youth Office and by young people from the Catholic, Lutheran and Calvinist Churches.

32 – GOA

Hosszú szoknyás lányok jöttek a mezőről,
hallották, hogy dance lesz, és hamarosan eldől,
hogy ki marad állva. Csak az a legény bírja,
kinek arcán majd ott fénylik az amfetamin pírija.

Vonattal érkeztem, tudom, nem volt helyjegyem,
de a pálinkám kitartott néhány kilométeren.
A mennyországot kerestem, azt mondták, szájon át,
rágás nélkül nyeljem le és pörögjek tovább.

Oh, szép az élet, s talán te is leszel fiatal!
És akarod a boldogságot, akarod azt, hogy eljőjön hamar.

Akármerre néztünk, boldogságot láttunk,
tudod, az egyetemes érzés, hogy mindent jól csináltunk.
De szavaknak, zenének talán nincs oly keveréke,
mely megközelíthetné, hogy mi ment akkor végbe.

A szabadságot kerestük, de nem találtuk meg,
csak hangerő volt, tág pupillák, kábítószeresek.
De úgy éreztük, ez már az a tudatállapot,
amire egy aszkéta csak vágyakozni fog.

Oh szép az élet...

33 – NINE MILLION BICYCLES

3 A joke: Tandem Guys. Guess the missing words. Then listen and check.

Two guys are riding along on a tandem, when suddenly, the one on the front brakes sharply, gets off and starts letting air out of the tyres. The one on the back says,

'Hey! What are you doing that for!?'

'My saddle was too high and was hurting my bottom. I wanted to lower it a bit.'

So the one in the back has had enough. He jumps off, loosens his own saddle and spins it round to face the other direction. Now it's the first guy's turn to wonder what's going on.

'What are you doing?'

'Look mate, if you're going to do stupid stuff like that, I'm going home!!'

6 Dictopuzzle

Lew flew to New York on Tuesday. Ted went to Edinburgh on Wednesday. Mike cycled to the Highlands on Friday. Where did Dave sail in May? To Wales, Scotland or Ireland?

34 – ADDICTED

1 Do you remember? Guess the punchline of the joke. Listen and check.

Cyclist: Geez, you're lucky!

Pedestrian: What do you mean by lucky? I got hurt really bad.

Cyclist: Ah, you're lucky because I usually drive a bus.

PART 5

1 – FAMILY PORTRAIT

Listen to the text about Britain's youngest shepherd. Choose the correct answers.

Britain's youngest shepherd: Two-year-old Arthur tends to 80 sheep on his grandma's farm... and he's been learning the ropes since he was six months old

While most two-and-a-half-year-olds who play the role of a shepherd at this time of year do so in a church hall nativity, little Arthur Jones is doing it for real. The youngster is Britain's youngest shepherd and despite his tender age he already looks after his own flock of sheep which he herds himself on a mini electric quad bike.

Arthur tends to the 80 animals every day on a farm run by his grandmother Nicky who has been teaching him the ropes since he was six-months-old. He has his own mini-flock of six sheep which he feeds and cares for every day but rounds up the entire group of Dorset Horn and Poll Dorset sheep on the farm at Sixpenny Handley, Dorset. Arthur has even won three coveted prizes in country shows for his shepherding skills. The novice farm hand will fit in tending to his flock around his school hours when he starts mainstream education in two years time.

Arthur suffers from cerebral palsy after he was born prematurely and his daily involvement with the sheep has helped his progress.

Nicky, 55, said:

'Arthur absolutely adores the sheep. Once he mastered the art of walking in September he was able to come out with me into the field and help gather the sheep into their pens or lambing shed. I gave him his own crook and he just copied me and waved it around to get them into their pens. He now uses a quad bike to round them up and as soon as the sheep hear that start up they respond to him. He has learnt to shout things like "come on girls" at them and drives them a good couple of hundred metres from the field to their pens. I think being a shepherd is in his blood, he is a natural at it. Arthur will be the fifth generation of shepherd in our family.'

Arthur got his first taste of farm life at six-months-old when his mother, Sarah, went back to her job as the village postman, leaving him with his grandmother at her farm.

'He has his favourite sheep which is called Twinkle who was born prematurely just like he was. Twinkle had to fight to stay alive and Arthur bottle fed her. The two of them are inseparable - they have grown up together and they have such a rapport. We were told that Arthur wouldn't be walking until the age of four because of his condition but because of his bond with the other sheep he is up and about already.'

Mum Sarah, 32, said:

'Arthur has gone from strength to strength thanks in part to my mum's sheep. From about six-months-old he has loved going to see them. He used to scream and shout when he saw them. There's no stopping him now. He's only two-and-a-half but he already says he wants to be a farmer. I have no doubt that when he's old enough to go to school he will go to feed the sheep before school and go back to the farm after school.'

2 – A DAY IN THE LIFE

Listen to the text about a hen-pecked husband. Answer the questions in Hungarian.

A hen-pecked husband faked his own kidnapping

Rogelio Andaverde was so fed up of the day-to-day rigours of married life he arranged for two of his friends to don masks and abduct him at gunpoint. The 'attackers' forced their way into the couple's home in Edinburg, Texas, and dragged the 34-year-old as his traumatised spouse Maria Hernandez watched on. She phoned the police who sent out patrols to scan the neighbourhood for the victim, but the search quickly ran cold.

After two days of frantic worrying Andaverde arrived home, telling his wife that his captors had decided to show mercy and set him free. But police were not fooled, and he allegedly confessed later that he had lied about the kidnapping so he could "spend time with his friends and party". He also reportedly said he was afraid of his wife.

Hidalgo County Sheriff Guadalupe Trevino told The Monitor:

'He's going to party in jail now. It's humorous in a way, but also it's very serious. We have people file false reports all the time, and we put them in jail for it. But I've never had someone do it just to get out of the house.'

Andaverde was arrested and charged with making a false report to a police officer. Detectives are also on the hunt for his friends, the bogus kidnappers.

But Sheriff Trevino said Andaverde's real punishment would arrive when he gets home. 'Now you got to go home and explain it to your wife. It's probably going to cost him,' he said.

3 – HOME SWEET HOME

Listen to the text about a planned voyage to Mars. Label the statements.

A married couple could be sent to Mars in five years' time

A married couple could be sent to Mars in as little as five years' time as part of a private mission backed by the world's first space tourist. The voyage would take the husband and wife astronauts as close as 100 miles from the surface of Mars, but would not actually land them on the Red Planet.

They will need to get along - the expedition would see them cooped up for 16 months in a cramped space capsule. Inspiration Mars, a non-profit venture, aims to make the most of the close approach of the orbits of Mars and the Earth, which happens once in a generation.

US space agency Nasa will not be involved. Instead, the project's backers - including US multimillionaire Dennis Tito - intend to use a private rocket and space capsule and some kind of habitat that might be inflatable.

The aim is to use a basic design that could take people to Mars for a fraction of what it would cost Nasa to do. The crew members will have no lander to take them down to the planet and no space suits for any

space walks. They will have minimal food, water and clothing, and their urine will be recycled into drinking water.

"This is not going to be an easy mission," explained chief technical officer and potential crew member Taber MacCallum. He said the decision to send a married couple into space was both symbolic and practical, as they would need each other's emotional support on the long, cramped voyage.

4 – WORKING CLASS HERO

Listen to the text about secondary schools in Britain. Answer the questions in Hungarian.

Secondary schools in Britain

Education is compulsory for all children between the ages of 5-18 in England. Students attend their secondary education at the age of eleven. They go either to a comprehensive school, a grammar school or an independent school (also known as private school). They study the same subjects such as English, MFL (Modern Foreign Languages; usually French, German or Spanish), Geography, History, Citizenship or Career Guidance or PSHE (meaning Personal, Social and Health Education), RE (Religious Education), Design Technology, Music, ICT (Information and Communications Technology), Drama and PE (Physical Education). There are also vocational subjects which students may choose to learn, e.g. hairdressing and beauty, woodwork, travel and tourism, business studies etc. In grammar and public schools, they study traditional subjects such as Greek and Latin.

School hours are generally between 08.30 and 15.30. Children go to school from Monday to Friday for three terms and have thirteen weeks of holiday which are Easter, Christmas and the summer, with a week in the middle of the terms (half-term holiday).

All students between the age of 14 and 16 in England and Wales do the GCSE (General Certificate of Secondary Education) examinations. Afterwards, students may choose to leave school or to continue school.

A student in the United Kingdom automatically progresses to the next level of year and do not repeat the year even if the student fails his or her examinations.

5 – BABES IN CONSUMERLAND

Listen to the text about a 'voucher-mad' teenager. Choose the correct answers.

Voucher-mad teenager pays just FOUR PENCE for £600 shopping - and gives it all to poor for Christmas

A savvy teenager used supermarket coupons to buy £600 worth of shopping for just 4p – and gave it all to poor families for Christmas. Jordan Cox, 16, scoured the internet and magazines to collect 470 money-off and cashback vouchers for dozens of products. He then went on a shopping spree and filled three trolleys with goodies such as biscuits, cheese, fruit juice, whipped cream, soup and even posh Gressingham poussin.

Jordan, of Brentwood, Essex, explained:

'I decided I wanted to help as many people as I can and to also show that it's possible to shop very cheaply, if you know how.'

The BTEC business student told how his trip to the checkout at Tesco Brent Cross, North London, took an hour and the cashier had to call the manager because she had never seen so many coupons.

He said:

'I had a big crowd and I felt like a celebrity. My heart was pounding.'

Jordan, who is 6ft 4in, ran up a bill for £572.16 and was given a receipt almost as long as him.

But he was "stunned" when the coupons gave him a 99.9% discount. The kind youngster later headed to nearby charity Doorstep to hand out food to the needy. Boss Vicky Fox said:

'People are overwhelmed. He made such a difference to people living on the breadline.'

Jordan got into "extreme couponing" last year when his parents split and mum Debbie Cox struggled to cope. He has cut the weekly shopping bill from £60 to £10. Proud Debbie, 52, said:

'He's a real whizz at saving and I'm glad he turned his talents to helping as many people as possible.'

6 – I FEEL GOOD

Listen to the text about a very expensive icecream. Underline the words you can hear.

Fancy a glow-in-the-dark ice cream? World first uses jellyfish protein to create glow - but each scoop costs £140

A British entrepreneur has created the world's first glow-in-the-dark ice cream - using jellyfish.

Charlie Francis has harnessed the fluorescent properties of the marine animal to develop the luminescent snack. He came up with the idea after reading a research paper on jellyfish and convinced scientists in China to chemically recreate the glowing protein.

The ice cream reacts with the eater's tongue - raising the pH level in the protein and making it glow.

Chris says because the ice cream lights up when it reacts with the heat of the mouth it means the more you lick, the brighter it becomes.

Charlie, founder of the 'Lick Me I'm Delicious' ice cream company, said:

'It is incredible stuff but still at very early days in terms of production, so £200 gets you about 2g of the stuff. The protein we are using in the ice cream reacts with your tongue at neutral pH. So as your mouth warms up the protein it will raise the pH level and the ice cream will glow. We have been testing it out over the past few months and it seemed perfect to share it over Halloween because it gives that wonderful glow effect. It is probably the most expensive ice cream I have made because the jellyfish luminescence is four times more expensive than gold. So each scoop costs me around £140. It tastes pretty good though.'

Charlie's experimental company, based in Bristol, is famed for its unusual flavours including beer, cheese, beef and gold leaf. But his next creation is set to be even more ambitious. He said:

'I really want to develop an invisible ice cream. It is inherently impossible because of the refraction caused by the ice crystals which make up the ice cream, but I reckon we will find a way of doing it.'

7 – NOVEMBER RAIN

Listen to the text about a museum. Then label the statements.

The Norfolk Nelson Museum

The Norfolk Nelson Museum helps us to understand Admiral Lord Horatio Nelson and the times in which he lived. The Naval Room illustrates Nelson's life, from his Norfolk childhood through his famous battles to his tragic, heroic death. Soft music plays in the Merton Room, where Nelson gazes into the candlelight – what could he be dreaming of – his wife, Fanny, his mistress, Emma or his illegitimate daughter Horatia? Find out about Nelson's fading looks, his mesmerising personality, his terrible wounds and illnesses and his scandalous love life. See the Nile Tables, where Nelson planned his

crashing victory against the French in 1798, and the beautifully embroidered bed-hangings in which he spent his last night in England. Find out about life on board ship in Georgian times. Avoid the rats and don't breathe too deeply – naval ships smelt terrible! In our Georgian Room, visitors can explore life in England under 'Mad King George' – which revolutions were happening and why? Why was a girl of seven hung in Norwich? How hygienic were the Georgians? What did people wear? Look in the mirror as you try on the wigs and clothes that people wore in Nelson's time. The Maritime Courtyard features ships' games such as skittles, dominoes and quoits. We also have four cannons – two are English and two are French – they could have been firing at us... Museum facilities include a gift shop, toilets, an excellent research library (appointment only) an Education Room, a Meeting and Conference room available for hire and full disabled access to public areas.

8 – ON THE ROAD

Listen to the text about cardboard police cars in China. Finish the sentences.

Britain has the so-called 'plastic police' - and in China they've got cardboard police cars.

In a bid to deter speeding on motorways police in Ningbo, Zhejiang province, have placed virtual police vehicles on the hard shoulders. They even have solar-powered lights on top, for extra realism. However, whether these cardboard cut-outs will have any effect remains to be seen.

Neil Greig, Director of Policy and Research at the Institute of Advanced Motorists, insists that wooden police cars are ineffectual. He told MailOnline:

'Forces in the UK have tried this on motorway bridges. But basically it's a waste of time. Once one person has gone past it, everyone realises it's a joke, so any effect tails off very quickly. Drivers are very savvy. They can spot these things a mile off. There might be an effect for an hour or two, but it soon wears off. The impact is transitory. It's like these signs that light up to tell motorists to slow down. These things don't really work. And the cardboard cutouts could be distracting. If you put them in the wrong place you could be causing more problems than you're solving.'

Manufacturing fake items appears to be something of a Chinese speciality. They've invented pirate brands such as King Burger and Anmani, built entirely convincing Apple stores, shopping streets boasting Starbucks Coffee – and even entire fake towns.

The town, which reportedly cost £500million to build, is officially called Thames Town and sits 19 miles outside of Shanghai.

9 – ENTERTAIN ME

Listen to the text about April Fool's tricks. Answer the questions in Hungarian.

April Fool's tricks

A zoo in Japan said that they had a giant penguin that was 165cm tall and weighed 80 kilograms! In fact it was a man dressed up in a penguin suit.

Last year in the UK a children's news programme said that scientists had invented a 'Brain Band'. It was a coloured head band that you put on your head and it helped to make you more intelligent! On an on-line poll, 47% of the children who heard the news wanted to buy a 'brain band'!

In 1949 a radio presenter in New Zealand told listeners that there were millions of wasps coming to invade. He told viewers to wear their socks over their trousers and to put honey on their doors. Millions of listeners believed him!

In 1957 a very serious documentary programme on the BBC reported on the spaghetti trees in Switzerland. They said it was an excellent place to grow spaghetti! Hundreds of viewers phoned the BBC to ask where they could buy spaghetti trees.

In 1999 a music website claimed that Britney Spears had lied about her age. They said she was 28, not 17. Hundreds of people phoned her music label to ask how old Britney really was.

10 – MR. HUNGARY

Listen to the text about the English language. Complete the sentences with one word or number.

English 'world language' forecast

A third of people on the planet will be learning English in the next decade, says a report.

Researcher David Graddol says two billion people will be learning English as it becomes a truly "world language". This growth will see French declining internationally, while German is set to expand, particularly in Asia.

But the UK Education Secretary, Charles Clarke, has warned against the "arrogance" of English speakers who fail to learn other languages.

The Future of English report, launched in Edinburgh at a British Council conference on international education, has used computer modelling to forecast the onset of a "wave" of English-learning around the world. In the year 2000, the British Council says there were about a billion English learners - but a decade later, this report says, the numbers will have doubled. The research has looked at the global population of young people in education - including 120 million children in Chinese primary schools - and how many countries are embedding English-language learning within their school systems.

Speaking earlier at the same conference, Mr Clarke argued that the UK needed to improve language skills - and conceded that the country was still lagging behind in learning languages.

'To be quite candid, I'm the first to acknowledge there is an immense amount to do. Not least to contest the arrogance that says English is the world language and we don't have to worry about it - which I think is dangerous and pernicious,' said Mr Clarke.

The report's author agrees that English speakers should not be complacent because they can speak this increasingly widely-used language. He says Chinese, Arabic and Spanish are also going to be key international languages.

'The fact that the world is learning English is not particularly good news for native speakers who cannot also speak another language. The world is rapidly becoming multi-lingual and English is only one of the languages people in other countries are learning,' said Mr Graddol.

He also says that language learning numbers will decline as English becomes a "basic skill" - learnt by primary-age children, rather than something that older children or adults might want to acquire later.

Mr Graddol also warns there could be a backlash against the global spread of English and a reassertion of national languages.

A TESZTEK MEGOLDÁSA ÉS ÉRTÉKELÉSE

1 – FAMILY PORTRAIT

1

1 A, 2 B, 3 A, 4 B, 5 C, 6 A, 7 C, 8 B, 9 B, 10 A (Minden helyes válasz 1 pont, össz. 10 pont)

2

1 k, 2 b, 3 c, 4 i, 5 h, 6 d, 7 e, 8 a, 9 f, 10 g (Minden helyes válasz 1 pont, össz. 10 pont)

3

3, 6, 7, 1, 9, 8, 2, 4, 5, 10 (Minden helyes válasz 1 pont, össz. 10 pont)

4

Tartalom, kommunikatív hatás, kifejezőmód és nyelvhelyesség 5-5 pont, össz. 20 pont

2 – A DAY IN THE LIFE

1

1 A házasság mindennapos viszonyaira/szigorára.

2 Elrögzíti magát a barátaival (fegyverrel, maszkban, a felesége előtt)

3 Hogy bulizhasson/kikapcsolódhasson a barátaival.

4 Megrémült és hívta a rendőrséget.

5 Nem, magától hazajött 2 nap múlva.

6 Börtönbüntetéssel.

7 A rendőrség még keresi őket.

8 Hogy haza kell mennie a feleségéhez.

(Minden helyes válasz 1 pont, össz. 8 pont)

2

1 B, 2 B, 3 A, 4 A, 5 A, 6 A, 7 A, 8 A, 9 B, 10 B (Minden helyes válasz 1 pont, össz. 10 pont)

3

1 i, 2 b, 3 k, 4 n, 5 l, 6 j, 7 c, 8 h, 9 a, 10 g, 11 e, 12 d (Minden helyes válasz 1 pont, össz. 12 pont)

4

Tartalom, kommunikatív hatás, kifejezőmód és nyelvhelyesség 5-5 pont, össz. 20 pont

3 – HOME SWEET HOME

1

1 T, 2 T, 3 F, 4 F, 5 ?, 6 T, 7 ?, 8 F, 9 T, 10 ? (Minden helyes válasz 1 pont, össz. 10 pont)

2

1 b, 2 c, 3 c, 4 b, 5 b, 6 a, 7 a, 8 c, 9 b, 10 a (Minden helyes válasz 1 pont, össz. 10 pont)

3

A szöveg egy szállodalánc vendégeinek néhány bizarr kérését sorolja fel az évi 200 000-ból. Pl.

- egy nő focistát akart találni magának
- kölcsönkérték a személyzet egy tagjának a jegygyűrűjét
- egy kád tejben akart valaki fürdeni, mint Kleopátra

- egy alvajáró azt kérte, valaki vigyázzon rá álmában
- egy férj a szabadban akart aludni, hogy felesége élvezhesse a csillagos égbolt látványát
- melegítsék be az ágyat
- csinálják meg a gyerek leckéjét
- hívjanak fodrászt a kutyának
- hadd lakjon velük a tyúk, hogy tojjon nekik tojást

A legtöbb kérést meg is próbálják teljesíteni.

(10 pont, minden lényeges elem kihagyásáért vagy félreértelmezésért 1 pont levonás)

4

Tartalom, kommunikatív hatás, kifejezőmód és nyelvhelyesség 5-5 pont, össz. 20 pont

4 – WORKING CLASS HERO

1

1 Igen, 18 éves korig. (1 pont)

2 Általános középiskola, gimnázium és ún. független vagy magániskola. (2 pont)

3 Nagyjából ugyanazokat a tantárgyakat tanulják (angolt, élő idegen nyelvet (rendszerint franciát, németet vagy spanyolt), földrajzot, történelmet, állampolgári ismereteket vagy pályaválasztást vagy egészségtant, hittant, technikát, zenét, informatikát, drámát és testnevelést. Vannak szakmai tárgyak is, pl. fodrászat, szépségápolás, famunka, utazás, turizmus, vállalkozói ismeretek). A gimnáziumokban latint és görögöt is tanulnak. (3 pont)

4 3 részre, 13 hét szünettel (húsvét, karácsony, nyár + 1-1 hét a trimeszterek között). (2 pont)

5 Vizsga, amelyet minden tanulónak 14-16 éves kor között le kell tenni. (1 pont)

6 Semmi. Automatikusan továbbmegy (nincs bukás). (1 pont)

(össz. 10 pont)

2

1 D, 2 A, 3 B, 4 D, 5 A, 6 A, 7 A, 8 A, 9 C, 10 C (Minden helyes válasz 1 pont, össz. 10 pont)

3

1 f, 2 d, 3 a, 4 d, 5 a, 6 h, 7 c, 8 e, 9 b, 10 g (Minden helyes válasz 1 pont, össz. 10 pont)

4

Tartalom, kommunikatív hatás, kifejezőmód és nyelvhelyesség 5-5 pont, össz. 20 pont

5 – BABES IN CONSUMERLAND

1

1 C, 2 A, 3 B, 4 B, 5 C, 6 A, 7 B, 8 A, 9 C, 10 B (Minden helyes válasz 1 pont, össz. 10 pont)

2

1. sor: ~~in~~ 2. sor: ~~on~~; mark 3. sor: ~~of~~ (előző kiadás: next next to) 4. sor: ~~to~~ 5. sor: ~~At~~ 6. sor: ~~have~~
7. sor: ~~accept~~

1 on 2 in 3 marked 4 to (előző kiadás: next to) 5 for 6 During 7 are 8 accepted

(Minden helyes válasz 1 pont, össz. 8 pont)

3

1 c, 2 d, 3 k, 4 m, 5 a, 6 g, 7 e, 8 l, 9 i, 10 n, 11 j, 12 h (Minden helyes válasz 1 pont, össz. 12 pont)

4

Tartalom, kommunikatív hatás, kifejezésmód és nyelvhelyesség 5-5 pont, össz. 20 pont

6 – I FEEL GOOD

1

1 created 2 marine 3 idea 4 raising 5 mouth 6 stuff 7 glow 8 past 9 though 10 beer
11 caused 12 way (Minden helyes válasz 1 pont, össz. 12 pont)

2

1 C, 2 B, 3 A, 4 B, 5 D, 6 C, 7 C, 8 A, 9 C, 10 C (Minden helyes válasz 1 pont, össz. 8 pont)

3

1 Az, hogy az USA-ba betelepült hollandok találták fel a XIX. század közepe táján. (2 pont)
2 A kutatók szerint 1800-ban Hertfordban (Nagy-Britannia) már készítették ilyen. (1 pont)
3 Találtak egy szakácskönyvet, amelyben már benne volt a receptje. (1 pont)
4 Egy orvos (Thomas Dimsdale) felesége, aki összeállított egy háztartási tippeket és recepteket tartalmazó könyvet, amiben szerepelt a fánk receptje, amit egy helyi asszonytól kapott. (2 pont)
5 Ő fedezte fel a bárónő szakácskönyvét. Azt nyilatkozta, hogy a fánk Hertfordshire-ből (Nagy-Britanniából) eredeztethető. Az még nem világos, kitől származik a recept. A szakácskönyvet 1800-ban kezdte írni, és az utolsó bejegyzés 1808-ból való. Nincs sok utasítás, hogyan kell elkészíteni az ételeket, de párat sikerrel kipróbált. Kiadta a bárónő szakácskönyvét. (4 pont)
(össz. 10 pont)

4

Tartalom, kommunikatív hatás, kifejezésmód és nyelvhelyesség 5-5 pont, össz. 20 pont

7 – NOVEMBER RAIN

1

1 ?, 2 ?, 3 T, 4 F, 5 T, 6 ?, 7 T, 8 F, 9 T, 10 T (Minden helyes válasz 1 pont, össz. 10 pont)

2

1 c, 2 a, 3 b, 4 c, 5 a, 6 c, 7 a, 8 b, 9 b, 10 c (Minden helyes válasz 1 pont, össz. 10 pont)

3

1 l, 2 f, 3 i, 4 g, 5 a, 6 h, 7 k, 8 d, 9 b, 10 e (Minden helyes válasz 1 pont, össz. 10 pont)

4

Tartalom, kommunikatív hatás, kifejezésmód és nyelvhelyesség 5-5 pont, össz. 20 pont

8 – ON THE ROAD

1

1 ...virtual police vehicles.

- 2 ...lights on top.
 - 3 ...police cars are ineffectual.
 - 4 ... a waste of time.
 - 5 ...it's a joke.
 - 6 ...an hour or two.
 - 7 ...to slow down.
 - 8 ...could be distracting.
 - 9 ...than you're solving.
 - 10 ... of a Chinese speciality.
 - 11 ... even entire fake towns.
 - 12 ...500 million to build.
- (Minden helyes válasz 1 pont, össz. 12 pont)

2

- 1 Steam and diesel. (1 pont)
 - 2 By diesel: 50-60 minutes, by steam train: 68 minutes. (2 pont)
 - 3 10 minutes. (1 pont)
 - 4 Yes, by request. (It means to give a clear sign to the driver.) (2 pont)
 - 5 £9. (£8 if you are a senior or £5.50 if you are 15 or under 15) (2 pont)
 - 6 £19 (family ticket for 3 adults + 1 child + 1 child), or £15.50 (if one of the children is under 4). (2 pont)
 - 7 Yes, if you are 20 or more. (2 pont)
 - 8 Give a clear sign to the driver. (1 pont)
- (össz. 13 pont)

3

Káosz az autópályán – 5 mérföldön át üldözték a fenevadat – A rendőrség lőtte agyon a vágató tehenet (Egy vágató tehen okozott zűrzavart az autópályán. 5 mérföldön keresztül üldözték, míg a rendőrök agyonlőtték)

Egy elszabadult tehen okozott zűrzavart az autópályán, aki miután elrohant, 5 mérföldes üldözés vette kezdetét. A mintegy 400 kilós üsző a járművek között cikázott a forgalmas A3-as autópályán, ahogyan a rémült sofőrök próbálták kikerülni. 4 kerítést is átszakított, miután elmenekült a Portsmouth közelében fekvő farlingtoni kifutójából. A rémült állatot végül a helyi golfpályán kerítették be. Szomorú, de humánus módon lelőtték, mert a közeli iskolák felé tartott, amelyeket féltől volt, hogy ki kell üríteni.

Az egyik utas, Ross Vanderhoven, aki kedden elkapta a tehenet, amint a társa furgonja mellett rohant el, azt mondta: „Félelmetes volt. Elámultam a gyorsaságán és az erején.”

(15 pont)

4

Tartalom és nyelvhelyesség 5-5 pont, össz. 10 pont

9 – ENTERTAIN ME

1

- 1 a) Van egy 165 cm magas, 80 kilós óriás pingvinjük.
- b) Egy férfi öltözött be pingvinnek.
- 2 a) Felfedezték az „Agypántot”. Ez egy olyan hajpánt, amitől a viselője intelligensebbé válik.
- b) Azok közül a gyerekek közül, akik hallották a műsort, 47% akart ilyen hajpántot.
- 3 a) Darazsak milliói készülnek megszállni az országot.
- b) Húzzák a zoknijukat a nadrágjukra, és kenjék be mézzel az ajtót.

4 a) A svájci spagettifákról (s hogy Svájc nagyszerű hely a spagettitermesztésre).

b) Több százan betelefonáltak, hogy hol lehetne ilyen fákat venni.

5 a) Azt, hogy az énekesnő hazudott az életkorát illetően: nem 17 éves, hanem valójában 28.

b) Több százan telefonáltak megtudakolni, hány éves valójában.

(Minden helyes válasz 1 pont, össz. 10 pont)

2

1 d, 2 j, 3 b, 4 e, 5 k, 6 m, 7 h, 8 f, 9 i, 10 c (Minden helyes válasz 1 pont, össz. 10 pont)

3

1 c, 2 b, 3 a, 4 a, 5 b (Minden helyes válasz 1 pont, össz. 5 pont)

4

Tartalom, kommunikatív hatás, kifejezésmód és nyelvhelyesség 5-5 pont, össz. 20 pont

10 – MR. HUNGARY

1

1 third 2 2 billion 3 learn 4 population 5 improve 6 language 7 Chinese 8 native 9 decline
10 national (Minden helyes válasz 1 pont, össz. 10 pont)

2

1 A, 2 C, 3 B, 4 D, 5 B, 6 A, 7 C, 8 B, 9 D, 10 A (Minden helyes válasz 1 pont, össz. 10 pont)

3

Szőnyi Ferenc 46 éves korában – első magyarként – megnyerte a Double Deca Ironman versenyt. Ezen 76 km-t kell úszni, 3600 km-t kerékpározni és 844 km-t futni.

Szőnyi 1997-ben kezdett kocogni, túrázni a családdal, majd 2000-ben megvette az első kerékpárját.

Nem sokkal ezután második lett egy 12 órás futóversenyen Magyarországon. Nem sokkal később 4. lett egy 360 km-es kerékpárversenyen. Az igazi sikerek 2008-ban kezdődtek, majd folytatódtak a különféle versenyeken, pl. a dupla és a tripla Ironman (vasember) versenyeken, ún. Spartathlon futóversenyen, Görögországban 256 km-es futóversenyen, az Ultra Balaton 212 km-es futóversenyen, Balaton körülkerékpárversenyen.

Szőnyi továbbra is teljes állásban dolgozik szülővárosában, Komáromban. Minden nap egy órát úszik munka előtt, s az időjárástól függően 3 órát biciklizik vagy fut vacsora után.

A mottója ez: „Képes vagyok rá, lehet, hogy megcsinálom és meg fogom csinálni, és ha lehetséges, meg is fogom nyerni.”

Szőnyi az 5. a világon, aki teljesítette a Double Deca Ironman versenyt.

(össz. 20 pont)

4

Tartalom és nyelvhelyesség 5-5 pont, össz. 10 pont